

Ladonja

VJERSKI INFORMATIVNO-KULTURNI LIST | BR. 2/385 | GODINA XXXVII | CIJENA 10 KN

VELJAČA 2018.

**Klanjamo ti se, Kriste, i blagoslivljamo te.
Jer si po svojem svetom križu otkupio svijet!**

Poštovani čitatelji,

već smo zakoračili u korizmeno vrijeme i treba priznati da je ovo vrijeme pripreme na najveći blagdan Uskrs. Hvala Bogu, još ga uvijek nismo uspjeli potpuno razvodniti ni komercijalizirati. Nadamo se da i ova korizma neće „trajati“ duže nego što treba, kao što se to događa s došašćem koje zna „potrajati“ do kraja božićnoga vremena. Dobro je da na pravi način i svi mi koji smo već puno korizmi proživjeli, doživimo ovo sveto vrijeme. To je vrijeme reda i ozbilnosti, sabrnosti i iskrene molitve, vrijeme otvorena srca za potrebe drugih. I povrh svega to je vrijeme iskrenosti, vrijeme istine, i prema sebi i prema drugima. Upravo zato jer se pomalo uvjeravamo da je sve dobro što činimo, da nama ta korizma i nije najpotrebnija, to onda znači da je baš nama vrijeme korizme neophodno i dobrodošlo. To može biti prilika da pokušamo unijeti više reda u svoj život. Tu ćemo, dakako, krenuti od sebe i od svoje

odgovornosti. Nisu uvijek drugi krivi za sve naše pogreške i za sve naše propuste jer samo ako imamo hrabrosti sebe pogledati pravim očima, onda ćemo i druge oko sebe bolje razumjeti. Svima bi nam bilo jako korisno naći malo vremena za ispitivanje svoje savjesti, za iskrenije promišljanje o sebi, o svojem odnosu prema Bogu i prema onima s kojima živimo. U ovom ćemo vremenu često čuti kako je to vrijeme molitve. Isus je jednom zgodom rekao: „... kada molite, ne naklapajte kao pogani, misle da će s mnoštvu riječi biti uslušani.“ Zar nije i naša molitva ponekad naklapanje, silne riječi koje znamo izgovarati danima i satima u crkvama i kapelama? Zar ne bi trebalo u ovo vrijeme učiniti više da naša molitva doista utječe na naš život jer molimo razgovarajući s Bogom, postajemo bolji ljudi, ili ćemo i dalje moliti da nas Bog učini boljima, a mi ćemo i dalje stajati, sjediti ili klečati skrštenih ruku? Zar ne bi bilo dobro da naša molitva ne bude samo prošnja i traženje svega i svačega što nam treba, već da to bude i spremnost za slušanje Božjeg govora i preko Svetoga pisma i preko naših bližnjih i putem naše savjesti? To je vrijeme gdje nema maski, to je vrijeme kada nema zavaravanja. Iako uvijek uspijemo zavarati one oko nas predstavljajući se besprijeckornima, Boga ne možemo prevariti. On nas poznaje kakvi stvarno jesmo. Temelj naše radosti u ovom korizmenom vremenu i jest u tome da nas Bog prihvata upravo ovakve kakvi jesmo. To je naša nada i naša utjeha. Zbog toga vrijeme korizme nije vrijeme žalosti ni nekog sažaljenja, već vrijeme

radosne priprave na blagdan Isusova uskrsnuća. I u našem je odnosu prema drugima potrebna iskrenost na koju nas također poziva Evanđelje. Moramo se pitati možemo li barem malo biti iskreniji i otvoreniji prema drugima ili baš u svemu moramo imati svoju računicu i svoju korist, poglavito onda kada pomažemo drugima, a Isus će reći: „... možda smo dali samo ono što nam je i onako bilo višak“. Riječi, koje ćemo u tome vremenu često čuti, jesu post, nemrs, odricanje. Svjedoci smo posebno zadnjih nekoliko godina da se i od toga može graditi samoreklamu i samohvalu. Sigurno ćemo i ove godine svjedočiti „velikim“ odricanjima važnih uglednih osoba koje su se hrabro u korizmi odrekle omiljenoga jela ili pića i time zadužile širu javnost koja će im zbog toga izražavati svoje divljenje. Mi, pak, znamo da će pravo odricanje biti onda kad se budemo odrekli svoje oholosti, sebičnosti ili zavisti jer će od toga odricanja itekako imati koristi oni s kojima živimo. Zbog svega je toga vrijeme korizme od Boga dano vrijeme svakome od nas i svima nam je potrebno. To nije vrijeme u kojem ćemo se baviti sami sobom, nego ćemo u tom vremenu pokušati odgovoriti na Isusov poziv i promijeniti sebe da bismo dostoјno služili Bogu i svojim bližnjima. Poštovani čitatelji, proživimo što dosljednije ovo vrijeme od četrdeset dana pripreme kako bismo na pravi način doživjeli i radost Isusova uskrsnuća.

U talijanskim kinima započelo prikazivanje dokumentarnog filma o Caravaggiu

RIM Početkom ovog tjedna u 353 kino-dvorana diljem Italije počeo se prikazivati dokumentarni film „Caravaggio. Duša i krv“ („Caravaggio. L'anima e il sangue“). Film posvećen velikom talijanskom slikaru Michelangelo Merisiju, rađen u produkciji „Cinema d'Arte Sky“ i Magnitude filma i u suradnji s Tajništvom za komunikaciju Svetе Stolice, privukao je veliko zanimanje publike. Već prvi dan film je pogledalo više od trideset tisuća ljudi čime je apsolutno oboren rekord gledanosti nekog umjetničkog filma u Italiji. U razgovoru za agenciju SIR voditeljica Cinema d'Arte-a, Cosesta Lagani, rekla je: „Za film o Caravaggiu razvili smo novi pristup jednom ujedno i omiljenom i kontroverznom umjetniku. S tehničkoga gledišta, među prvima u Italiji, okušali smo se snimanju u 8K rezoluciji – što je najviša rezolucija u današnjem svijetu – i naprednim tehnikama obrade u CGI-u, koje u potpunosti odražavaju naglasak svjetla i sjena Caravaggiovih slika. Te tehnološke ‘strategije’ su nam omogućile dočarati ‘uživo’ njegova djela stvarajući doista jedinstvenu, duboku i gotovo ‘opipljivu’ percepciju“. Nastanak filma o Caravaggiu i približavanje njegovih djela publici u kino-dvoranama može se ponajviše zahvaliti velikom projektu kompanije Sky „Musei Vaticani 3D“ u kojem su predstavljena umjetnička djela koja se čuvaju u Vatikanskim muzejima, dodala je Lagani. Najavila je također kako se u istoj produkciji snimaju dokumentarni filmovi o Michelangelu i Raffaelu. (IKA)

IMPRESUM

Pokrenuo Antun Hek, od lipnja do listopada 1972. listić – prilog obiteljskog časopisa Kana, samostalno izlazi od Božića 1981.

Osnivač:

Biskupski ordinarijat Porečke i Pulskog biskupije

Glavni urednik: Vilim Grbac

Zamjenik glavnog urednika: Željko Mrak

Uredništvo: Blaž Bošnjaković, Vilim Grbac, Ilija Jakovljević, Tomislav Milohanić, Željko Mrak

Adresa uredništva:

Dobrilina 6, 52000 Pazin, tel: 052/624-342
ladonja@biskupija-porecko-pulsko.hr
ladonja@josipturcinovic.com

List izlazi 12 puta godišnje

Grafičko oblikovanje i priprema: David Ivić

Tisk/Načelnik:

Josip Turčinović d.o.o., Pazin

IBAN HR7023800061147003243

Devizni račun

ESB: CHR22 70010000-09166144

IBAN: HR7324020061100107336

SWIFT ESBC HR 22

UDK ISSN

282 : 379.8

ISSN 1330-5018

Naslovica: Korizma

Tri kušnje

Isus je prije javnoga djelovanja proveo neko vrijeme u pustinji, posteći i moleći. Tijekom 40 dana kušnje, u koju ga je odveo Duh, pred Isusa je zao napasnik stavio tri prijedloga: da pretvori kamenje u kruh, da se pokloni Sotoni i da iskuša Boga bacajući se s najvišega vrha Jeruzalemskoga hrama (Luka 4,1-12). Ove su kušnje slika cjelokupnoga odnosa čovjeka prema svijetu i životu.

Hrana

Prva je kušnja hrana. Da je htio, Isus je mogao pretvoriti kamenje u kruh. Mogao je – u konačnici, kruh i kupiti, pitati, tražiti od ljudi u najbližem naselju. Međutim, radije je ustrajao u svome postu. Na napast je odgovorio: „Pisano je: ne živi čovjek samo o kruhu...“ Poriv za hranom temeljna je ljudska potreba, bez hrane nema života, a hrana je Božji dar. Ipak, čovjek može doći u kušnju – ako njegova volja oslabi – i postati robom hrane, odnosno užitka koji hrana može pružiti ljudskom tijelu.

Post čovjeka podsjeća da je više od tijela. Odricanjem od hrane, čovjeku sve postaje puno napornije, kako fizički, tako i psihički. Kad iskuša što je glad, u mjeri i na način koji njegovo tijelo može podnijeti, a da se pritom ne uništi, čovjek upoznaje svoje granice, svoj karakter. I uči kako ne povlađivati zahtjevima tijela, već i dalje biti poslušan idealu Duha. Posteći, čovjek uči o solidarnosti, i barem na kratko vrijeme može približno spoznati kako se osjeća čovjek koji gladan na ulici prosi, dijete čiji roditelji ne mogu platiti školski obrok ili migranti koji gladni u čamcima plove od Afrike

do europskih obala. Kad iskusi teškoću na svojoj koži, čovjek postaje milosrdniji i otvoreniji prema drugima. U ovogodišnjoj je Korizmenoj poslanici papa Franjo istaknuo kako „post oduzima snagu našem nasilju“. To znači da nas post čini poniznjima, skromnjima te postajemo bliži Božjoj slici po kojoj smo stvoreni.

Moć

Druga kušnja stavljena pred Isusa u pustinji jest moć: evanđelisti sugeriraju da moć, vlast na ovome svijetu, može imati sotonske korijene. Takva je ponuda stavljena i pred Isusa: „Pokloni mi se i predat će ti vlast“, kaže mu Nečastivi. Isus se odriče i toga prijedloga, pozivajući se na Bibliju, kao običan vjernik: „Pisano je: samo se Bogu klanjam i njemu jedinom služi.“ Isusov odgovor i u ovom kontekstu jasno postavlja prioritete. Čovjek je pozvan klanjati se i služiti Bogu – nauštrb sudjelovanja u vlasti. Svjetovna vlast i moć u ovom tekstu razotkrivene su kao rezultat nekoga zlog nauma ili, pak, kompromisa sa zlom. Isus zna drugu stranu medalje: „Što vrijedi čovjeku da zadobije čitav svijet ako pri tom izgubi svoju dušu...“, reći će na drugom mjestu (Marko 8,36). Kušnja je moći i vlasti dvojaka. Čovjek je spremjan pogledati zlu i nepravdu „kroz prste“, ako od toga ima neke koristi. Ta popustljivost prema zlu u korist vlastite pozicije nije ništa drugo nego klanjanje zlu, uzmicanje pred njime. Osim toga, kad čovjek dobije moć u svoje ruke, ako se vodi niskim porivima, svoju slobodu koristi birajući zlo. Zato svaka pozicija vlasti iziskuje veliku poniznost pred Bogom – jer velika moć znači i ve-

liku kušnju, koju ne može podnijeti onaj tko ne razlučuje dobro od zla. A razlučivati ne može čovjek koji nije otvoren izvoru dobrote, Bogu.

Odnos prema životu

Treća je kušnja odnos prema životu, svojem i tuđem. Život zasljužuje strahopštovanje. Zato je nepoštivanje života jednako iskušavanju Boga. Kušnja je formulirana kao prijedlog: baci se s najvišeg dijela Hrama, a Bog će ionako poslati svoje nebeske anđele tebi u pomoć. Isus jasno odgovara: „Pisano je: ne iskušavaj Boga...“ Poruka vrijedi i za nas danas: ponekad se, zbog nepromišljenosti, loših navika, pogrešnih procjena, ali i zbog bahatosti – dovodimo u situacije kad ugrožavamo i svoj i život nama poznatih i nepoznatih osoba. Zaboravljamo pritom da život nikada nije naše vlasništvo – jer odluka o njegovu početku i kraju stoji isključivo u Božjim rukama, a za nas ostaje nedokučivom tajnom. Tri Isusove kušnje ocrtavaju sve ljudske kušnje. Isus im se odupire, ali se ne oslanja na svoje božansko sinovstvo i nadnaravne sposobnosti. Isus im se odupire – kao vjernik, hraneći se molitvom. Nakraju, važna je i simbolika broja 40. U Bibliji ovaj broj označava period nakon kojeg dolazi do neke promjene: nakon 40 godina u pustinji u Obećanu zemlju ulazi nov i čist Božji narod. Takva promjena i nas čeka: ako tijekom 40 dana pokušamo živjeti s barem malo više molitve i zajedništva s Bogom, nadvladavajući velike i male kušnje, u uskrsno vrijeme uči ćemo blistavi, kao novi i bolji ljudi.

Korizmeni susret svećenika, redovnika i redovnica

PAZIN Korizmena duhovna obnova za svećenike, redovnike, redovnice Porečke i Puliske biskupije održana je u Pazinskom kolegiju u Pazinu, 19. veljače 2018. Nakon molitve Trećega časa razmatranje je održao o. Gaudencije Vito Spetić, pavlin iz Svetoga Petra u Šumi na temu „Shvaćanje posta u vidu priprave za Uskrs“. Voditelj se najprije osvrnuo na biblijsko shvaćanje posta, kako u Starom, tako i Novom zavjetu. Potom je progovorio o postu u nauku papa Pavla VI., Ivana Pavla II. te Benedikta XVI. Kako postiti i na koji način vječno je pitanje, ne samo nas danas nego i svih religija. Ostaje pitanje čemu dati prednost: postu od hrane – suzdržavati se od nečega ili paziti na svoje riječi, djela, ponašanje... Post je ispravan ako je uskladen, ako postimo s ispravnom nakanom – naglasio je o. Gaudencije.

Nakon razmatranja bila je prigoda za pojedinačnu sv. ispovijed te je potom u kapeli Pazinskoga kolegija mons. Dražen Kutleša, biskup porečki i pulski, u zajedništvu s 30 svećenika služio sv. misu, kako je već nekoliko godina običaj u Porečkoj i Pulskoj biskupiji, za sve žrtve II. svjetskog rata i porača. Biskup je u svojoj propovijedi naglasio da je misija svećenika trostruka. U prvom redu činiti dobra djela. Na to smo pozvani osobito tijekom korizme. Drugo, trebamo moliti – to je naš odnos prema Bogu. Trebamo crpiti našu snagu iz molitve ako želimo djelovati i raditi s ljudima. Iz te molitve

proizlazi naš odnos prema drugim ljudima. Treće, naš post, to je kontrola nas samih nad nama. Ako uskladimo ove tri stvari, naša korizma i naš život bit će uskladeni sa svim onim što trebamo biti. Mi se danas želimo sjećati osoba, počevši od bl. Miroslava Bulešića, koje su u ovoj Porečkoj i Pulskoj biskupiji, u našem narodu i drugim narodima podnijele žrtvu, nepravednu zbog toga što je netko smatrao da ima vlast i da može činiti što želi. Mi ne želimo nikoga osuđivati. Biskup je naglasio da je kad govorimo o žrtvama, potrebno govoriti o ranama. Kad pogledamo povijest Grčke i Rima, na cijeni su bili oni ratnici koji su imali puno ožiljaka na svom tijelu. Oni su žrtvovali svoje živote, branili svoje ukućane i zato su zadobili mnoge rane. Za nas kršćane ljudske rane imaju puno veću simboliku. Ako mi pogledamo uskrsloga Krista, prvo što zapažamo jesu rane. Isus je svojim ranama sve nas spasio, otkupio od grijeha. Rane u kršćanstvu imaju jednu simboliku koja uključuje ljubav prema drugima; uključuje žrtvu prema drugima, uključuje znoj. Ako želim dobro nekome, trebam uložiti velik znoj, uložiti patnju pa i muku da bi nekome bilo dobro. Jedan je pisac slikovito zapisao: kad je jedan čovjek došao Bogu, Bog ga upita: „Gdje su ti rane?“ On je rekao da ih nema. Bog mu je odgovorio: „Zar si toliko vremena živio na Zemljiji da ništa nije zaslужilo da zadobiješ rane?“ Biskup je nastavio da i mi ovdje, na Ze-

mlji, trebamo zasluziti te ožiljke, te rane, rane koje su simbol nečega višeg, neke ljubavi prema drugome. I mi nastojimo ovu korizmu u tom smislu živjeti, sjećajući se svećenika, redovnika i redovnica i nebrojenoga mnoštva vjernika koji su svoj život dali za ideale. Biskup se zapisao bismo li mi danas bili spremni svoje živote dati za ono što su oni svjedočili? Ili smo spremni na kompromise da bude „lažni“ mir? Zar u istini postoji kompromis? Neka Bog bude najveća nagrada svim žrtvama, a oni mogu Bogu prikazati svoje rane koje su zadobili na Zemljiji – zaključio je biskup.

KORIZMENA BAŠTINA ISTRE 2018. GODINE

Korizmena baština Istre nastala je 2012. godine od pasionske baštine koja se izvodi u bazilici Srca Isusova u Zagrebu svake godine, a sudionici su iz cijele Hrvatske. Godine 2011. na njoj je bila predstavljena Istra sa svojim napjevima središnje i sjeverne Istre. Gospodin Joško Čaleta, koji je skupio stare napjeve koje su mu kazivali pjevači župnih zborova Svetog Petra i Pavla iz Sv. Petra u Šumi, Svetog Mihovila iz Žminja, ženska vokalna skupina iz Lanišća te pučki pjevači iz Lindara, od njih je napravio glazbeno-scenski spektakl kojim smo se uspješno predstavili na Pasionskoj baštini u Zagrebu. Kako stari napjevi, a i odlično napravljen glazbeno-scenski spektakl ne bi otiašao u zaborav, 2012. godine odlučeno je, u dogovoru s porečko-pulskim biskupom Ivanom Milovanom da se korizmena baština po prvi put izvede u Eufrazijevoj bazilici u Poreču, 2013. godine u Lanišću, 2014. godine u crkvi sv. Mihovila u Žminju, 2015. godine u crkvi svetog Franje u

Puli, 2016. godine u crkvi svetog Petra i Pavla u Sv. Petru u Šumi, 2017. godine u Lanišću.

Ove godine bit će nam čast predstaviti Korizmenu baštinu Istre u Zadarskoj nadbiskupiji u katedrali svete Stošije u Zadru 10. ožujka na poziv KUD-a Radovin iz Radovina i njihova predsjednika g. Ivice Dundovića. Kako ne bismo zapostavili Istru, ove će se godine Korizmena baština predstaviti u barbarskoj crkvi na Cvjetnicu 25. ožujka. Što je korizmena baština? To su pučki napjevi i dio napjeva srednje i sjeverne Istre koji se pjevaju u Velikom tjednu, od Cvjetnice (Uličnice) do Uskrsa. Sudionici Korizmene baštine jesu Župni zbor Svetog Mihovila iz Žminja, župni zbor Svetog Petra i Pavla iz Sv. Petra u Šumi, ženska vokalna skupina iz Lanišća i Pučki pjevači iz Lindara. Ove godine Korizmena baština Istre bit će izvedena pod gesmom “Pred tobom padam nice”. (Viktor Prenc)

ZAMKE ISTANBULSKE KONVENCIJE

Pitanje ratifikacije tzv. Istanbulske konvencije u hrvatskom Saboru već tjednima ostaje jedna od glavnih tema na političkoj, medijskoj i svjetonazorskoj sceni. Stječe se dojam da ne postoji spremnost dublje promišljati o onome što se u njoj govori. A to bi bilo nužno. Jer, radi se o dokumentu koji teži zauzimanju ključnoga mesta u zakonodavstvu država koje ga prihvate, njegova provedba povlači sa sobom znatne finansijske izdatke koji padaju na teret državnoga proračuna, i, što je najvažnije, na duže staze može pridonijeti dodatnom raslojavanju u hrvatskom društvu, pogotovo na svjetonazorskoj i vrijednosnoj razini.

Sustavno etiketiranje

Prvo što upada u oči jest sustavno i zlobno etiketiranje svih onih koji se zalažu za jedno trijezno promišljanje o tome što takva konvencija zahtijeva, koji su joj ciljevi, traže razlikovanje između onoga što je u njoj nedvojbeno dobro od onoga što mnogim ljudima predstavlja problem. Sve one koji zahtijevaju otvorenu, stručnu i dublu analizu posljedica koje ova konvencija za sobom povlači, jednostavno se oslovljava ultrakonzervativcima, nazadnjacima, zagovarateljima povratka u srednji vijek, i tome slično. Naravno da su Crkva, pojedinci i katoličke udruge, privilegirani adresati ovakvih „epiteta“. Svakako ima mnogo članova svakojakih raznoraznih i nepotrebnih udruga koji u provedbi Konvencije vide mogućnost bolje se „uhljebiti“ te ih i ne zanima što ona zahtijeva. A da ne govorimo o političkim interesima kojima je ipak i uvijek u prvom planu stjecanje političkih simpatija pa su cjelokupnu problematiku ratifikacije Konvencije prebacili i na političku, bolje rečeno politikantsku, razinu.

Potreba razlikovanja

Jasno je kako svi u Hrvatskoj vide ono što je u toj konvenciji pozitivno, i to većem opsegu, a to je ono što se odnosi na problem nasilja u društvu, posebice na nasilje prema ženama. Bilo je zaista krajnje vrijeme da se jasno progovori o tom problemu, odrede sankcije, metode i načini sprječavanja bilo kakva nasilja. To je jedan uistinu plemenit civilizacijski iskorak koji će svatko potpisati. Ova činjenica, međutim, sustavno se prešuće. Neosporno je ipak kako Konvencija, pod plaštem borbe protiv nasilja, izričito uvođi pojam tzv. „rodne ideologije“: svaka osoba može se razvijati u skladu s vlastitim interesima, sposobnostima i osobinama ličnosti, bez podjela društvenih uloga na one za djevojčice i dječake, odnosno žene i muškarce. Jednostavno rečeno: čovjek ne postaje muškarac ili žena rođenjem, nego takvim nastaje kasnije po vlastitoj volji, ovisno o mnogim društvenim i drugim čimbenicima. Takva ideologija zaista vodi prema iskorjenjivanju tradicije i obiteljskih vrijednosti. Štoviše, uvođi jedno sasvim različito poimanje čovjeka, njegove naravi, spolnosti, jednom riječju, u korijenu mijenja cjelokupnu antropologiju, nauk o čovjeku koji izrasta iz njegove naravi. Ne treba puno pameti da se uvidi kako takva ideologija širom otvara vrata zapostavljanju onoga na čemu se zasniva opstanak ljudskog roda: rod, a ne spol, određuje je li netko muškarac ili žena, roditeljska uloga oca i majke postaje beznačajna, obitelj postaje relikt prošlosti, a mogli bi unedogled nabratati slične posljedice. Pa zar ovakva problematika ne zahtijeva da se o ratifikaciji spomenute Konvencije dobro razmisli? Simptomatično je kako nitko od zagovaratelja ratifikacije nije došao na pomisao da bi o takvoj stvari trebali odlučivati i

građani sami, a ne samo neke udruge i jeftino politikantstvo u njihovo ime.

Stereotipi protiv naravi

Ne valja zaboraviti i jednu od ključnih posljedica koja će nastupiti nakon ratifikacije Konvencije. Naime, ovdje se više ne radi samo o tome da će se nešto ratificirati, a kasnije će svatko moći slobodno odlučivati kako živjeti. Ovdje će nastupiti zahtjev da se načela Konvencije primijene na svim razinama. Tako će ona ući i u školske udžbenike, što predlažu i sudionici na skupovima koji zahtijevaju ratifikaciju bez ikakvih ograničenja ili odogode. Drugim riječima, u udžbenicima će djeca učiti kako su podjele na muškarce i žene samo stereotipi koje valja promijeniti i prevladati, tradicionalna je obitelj stereotip koji više ne odgovara stanju stvari pa je moramo mijenjati, otac i majka stereotipi su koji nemaju smisla jer postoje istospolne zajednice koje u svemu moraju biti izjednačene s klasičnom obitelji, naravno, sve pod krinkom borbe protiv nasilja. Znakovito je da dobar dio hrvatskih političara u cijeloj Konvenciji vidi samo jedan problem: kako iz proračuna financirati žrtve nasilja. Na stranu činjenica da bi to država morala činiti i bez ikakve konvencije. Ali ne vide suštinski problem Konvencije kada je u pitanju opstanak ljudske naravi koja još uvijek predstavlja temelj života i suživota u svakom društvu.

ISTANBULSKA KONVENCIJA – GLOBALNA UGROZA OBITELJI

PULA U Građanskoj inicijativi „Istina o Istanbulskoj“ sudjeluje dva desetak kršćanskih udruga, među njima i Hrvatska zajednica bračnih susreta (HZBS). Na poticaj njezina ogranka, zajednice bračnih susreta u Istri, u dvorani pulske Župe sv. Ivana Krstitelja 19. siječnja održana je, uz podršku biskupa mons. dr. Dražena Kutleše, tribina o Istanbulskoj konvenciji. Na tribini su govorili Kristina Pavlović i Ladislav Ilčić, predsjednica i dopredsjednik Udruge Glas roditelja za djecu – GROZD, te dr. sc. Marija Čurlin, docentica na Katedri za histologiju i embriologiju Medicinskog fakulteta u Zagrebu i predsjednica Centra za prirodno planiranje obitelji. Uz domaćina tribine, župnika o. Đuru Hontića i brojno slušateljstvo, tribini su nazočili i biskup u miru mons. Ivan Milovan i preč. Milivoj Koren, pročelnik biskupijskoga Vijeća za obitelj i novu evangelizaciju.

Istaknuvši kako se u sklopu Istanbulске konvencije, pod krinkom zaštite žena od nasilja u sve pore društva želi uvesti tzv. rodna ideologija, predavači su dokumentirano iznijeli njezine opasne zablude i posljedice. Nasuprot prirodnom zakonu, utkanom u temelje ljudske civilizacije, da je čovjek po svom spolu muško

ili žensko, rodna ideologija nameće pojam „roda“, tvrdeći da se čovjek rađa kao rodno neutralno biće koje kasnije može odabratи hoće li biti muškarac ili žena, ili neki drugi od brojnih „rodova“ – homo, gay, lesbian, trans, incest, animal, pedo ... Unatoč tome što su neki eksperimenti s promjenom spola završili tragično, a rodna ideologija razotkrivena i pobijena kao neznanstvena, njezine se ideje i dalje nastoje globalno nametnuti, osobito u zemljama Zapada koje baštine kršćanske društvene i duhovne vrijednosti (sve su brojniji tzv. centri za „transrodno zdravlje“ koji obavljaju „promjenu spola“, u nekim zemljama već kod djece; djecu se „rodno“ odgaja u dječjim vrtićima; u službene se obrasce umjesto „majka“ i „otac“ uvode rubrike „roditelj 1“ i „roditelj 2“ itd. Tako se postupno ruši obitelj, a time i cijelo društvo jer je obitelj nositelj društva.

S obzirom da će, prema najavama, Hrvatski sabor uskoro odlučivati o prihvatanju (ratifikaciji) Istanbulske konvencije, predavači su naglasili kako Istanbulska konvencija ima status međunarodnoga ugovora i zato je pravno jača od nacionalnih zakona. Države koje ju ratificiraju obvezne su svoje ostale zakone podrediti

i prilagoditi zahtjevima Konvencije. Na javnoj raspravi provedenoj u srpnju 2017. godine na stranici Vlade „e-Savjetovanja“ 80 % hrvatskih građana izrazilo je svoje protivljenje prihvaćanju Konvencije. Predavači su naglasili kako je i dalje potrebno povećati informiranost o tom novom izazovu s kojim smo kao društvo i kršćani suočeni. Pozvali su građanske udruge i političke stranke, ali i župe i župljane, građane uopće, da se zauzmu za širenje istine o Istanbulskoj konvenciji kako bi se sprječila ratifikacija toga dokumenta i zaštite temeljne vrijednosti hrvatskoga društva. U tom smislu razvila se poslije predavanja živahnja i plodna rasprava brojnoga slušateljstva, u kojem je bio znatan broj vjernika, pripadnika raznih zajednica i pokreta u krilu Crkve u Puli i Istri (Neokatekumenski put, Molitvena zajednica „Kraljica mira“, Štovatelji Božjega milosrđa, Radnici Milosrdnoga Isusa, Franjevački svjetovni red, Zajednica „Treće srce“, Djelo Marijino – Pokret fokolara, Biblijsko-molitvena zajednica „Bog je ljubav“, Zajednica bračnih susreta ...). (Dino i Ana Bedrina; fotografije: o. fra Đuro Hontić)

Središnja proslava Dana posvećenog života

Središnja proslava Dana posvećenog života u Porečkoj i Pulskoj biskupiji o blagdanu Svjećnice održana je tradicionalno u Samostanu sv. Franje Asiškoga u Puli. Misno slavlje predvodio je mons. Ivan Milovan, biskup u miru, u suslavlju s više redovnika, u nazočnosti brojnih redovnica te mnoštva vjernika.

PULA Svečanost je započela blagoslovom svjeća u sugestivnoj atmosferi klaustra toga drevnog samostana. Govoreći o blagdanu Svjećnice, biskup je pojasnio simboliku procesije s upaljenim svijećama kao hod za Kristom koji je Svjetlo Vjere. Svjećica je poveznica između Božića i Uskrsa, Krist je rođenjem raspršio tmine grijeha, a svjetlo Uskrsa dolazi nakon tame Velikoga petka, naglasio je biskup između ostaloga te istaknuo kako Krist rasvjetljava tajnu života i smrti i otvara nam vrata u blaženu vječnost. Podsjetivši kako upaljena svijeća prati vjernika od krštenja do posljednjega časa, biskup je spomenuo i bl. kardinala Alojzija Stepinca, koji je dočekao posljedne ovozemaljske trenutke s upaljenom svijećom u ruci. Blagdan Prikazanja Gospodinova u hramu ujedno je simbol i našega prikazivanja sebe, svoga rada, molitve, djela i trpljenja Bogu, što činimo svakim sudjelovanjem na misnom slavlju. Pojasnivši i treće značenje blagdana Svjećnice, kao Dana osoba posvećenoga života, koji je ustanovljen htijenjem sv. pape Ivana Pavla II., biskup je naglasio kako se ta misa slavi, uz ostalo, i za sve preminule redovnike i redovnice. Svjećica označava i dan Isusova susreta s onima koji su ga u vjeri čekali, starcem Šimunom i proroćicom Anom. Oni su predstavnici svih onih koji srcem traže i očekuju Gospodina. Svjećica je dan prikazanja u hramu kada posebno mislimo na djecu i mlade koje prikazujemo Bogu, i preko sakramenata nastojimo ih približiti Bogu. To je dan kada i same sebe nastojimo prikazati Bogu, da bismo Kristovom snagom mogli služiti svojim bližnjima. Neka Gospodin, koji nas je

ovdje okupio, po daru svoga Duha pomogne da bismo u životu bili trajni odsjaj njegova svjetla u našem svijetu u koji nas je poslao da budemo nositelji svjetla, zaključio je biskup. Sva su misna čitanja čitali redovnici i redovnice iz raznih redova prisutnih na području Porečke i Pulskog biskupije. Na kraju misnoga slavlja uslijedila je obnova redovničkih zavjeta, a predvoditelju te svim sudiovicima na kraju je zahvalio dijecezanski povjerenik za osobe posvećenoga života o. Đuro Hontić. On je ukratko podsjetio na povijest Dana osoba Bogu posvećenoga života, koji je ustanovio sv. papa Ivan Pavao II. 1997. godine. Na taj se dan nastoji svima, a posebno mladima, približiti dar posvećenoga života. Napomenuo je problem nedostatka mladih zvanja u redovničkim zajednicama te zahvalio biskupu na upućenim poticajnim riječima. Misno je slavlje glazbeno uzveličala Grupa Oton. (Tiskovni ured PPB)

40 DANA ZA ŽIVOT

Korizmena kampanja Inicijative
od 14. veljače do 25. ožujka 2018.

OVE KORIZME...

**ŠTO ĆEŠ TI UČINITI
ZA SEBE I ZA DRUGE?**

»Što vama kažem,
svima kažem: Bdijte!«
(Mk 13, 37)

**MOLITVA
I POST**

**MIROLJUBIVO
BOJENJE**

**OSVJEĆIVANJE
LOKALNE
ZAJEDNICE**

Opća bolnica Pula
Zagrebačka 30, 52000 Pula
od 7 do 19 sati

Kontakt:
095 197 6399 (Mirjana)
www.40danazivot.com

KATO-KOMPLEKS

Pokušavam shvatiti što hoće tzv. sekularisti. Tvrde da hoće odvojenoštit Crkve od države. No, izgleda da zapravo hoće nestanak Crkve, prije svega iz javnoga života, nestanak njene prisutnosti u javnom okružju, a onda i apsolutni njen nestanak. Da je nikako više ne bude. Da budu samo oni. A to su sljedbenici Voltairea, francuskih revolucionara, iluminata, prosvjetitelja i sličnih nazovi-mudraca koji su svijet napunili, osim istinitim i opravdanim revoltom, također i poluistinama i lažima... Spomenuti je Voltaire pozivao i preporučivao: „Laži, laži...nešto će ostati“ Trajno ponavljana laž polako se prihvata kao istina i počinje „biti istina.“ Zato se služe svim mogućim sredstvima, zamislivim i nezamislivim, da javnosti „ogade“ Crkvu, da je prikažu zlom, monstruoznom, izapačenom, pokvarenom (Voltaire je vikao: „Uništite bestidnicu!“) itd. Crkva uvijek isповijeda da je grešna i uvijek samu sebe poziva na obraćenje i uvijek čini djela obraćenja, dok joj sekularisti stalno nameću krivnju i ne spominju njezino nastojanje oko obraćenja. Oni ju samo neprekidno optužuju, neprekidno traže i uveličavaju njezine pogreške i grijehе... dok svoje i svojih istomišljenika i drugih koji ne pripadaju Crkvi, ne spominju... a ako, ipak, spomenu, onda to čine na način da umanje značaj, veličinu i, često, strahotu njihovih nedjela. Stoga im je Katolička Crkva dežurni krvac. Kad je nedavno objavljeno da su u Australiji otkrili i uhitili veliku skupinu pedofila raznih zanimanja (nijedan među njima nije svećenik), ta je vijest prošla kao nešto sasvim normalno, nimalo senzacionalno... U smislu: „Nije dobro, ali shvatljivo je da se to događa! Ništa posebno!“ Ali

čim crkven čovjek nešto slično učini, to je zločin nad zločinima! Neoprostiv! Neshvatljiv! Čemu ta dvostruka mjerila? Ovdje ne mislim na sudove, oni izgleda strogo sankcioniraju takvo ponašanje, barem kod nas... Mislim na medije i medijsku, javnu, hajku. Doživljavam takvo ponašanje kao nametanje kompleksa manje vrijednosti katoličkim vjernicima: kato-kompleks. Žele da se sramiš što pripadaš takvoj „organizaciji“, takvoj Crkvi, takvom „društvu“... Da se sramiš spomenuti kako prakticiraš takvu vjeru. Možeš pripadati svakoj drugoj udruzi, organizaciji, klubu, stranci, samo ne Katoličkoj Crkvi. Ako već i imaš osjećaj moranja zbog poštovanja prema starijima, prema roditeljima, djedovima i bakama, svedi to na minimum. Što manje „motaj“ se po crkvi. U vrijeme mise idi na natjecanja iz raznih sportskih, glazbenih, znanstvenih aktivnosti. Vjeronauk obavi samo koliko je najnužnije: onaj u školskoj nastavi dovoljno ti je i previše; župski vjeronauk obavi samo one godine kad je prva pričest, samo one godine kad je krizma i ni sata više. Ne nosi križa! Barem ne onaj normalni. Ako ga već nosiš, neka izgleda nekako čudnovato, misteriozno. Neka izgleda magično, magijski, kao da iz njega zrači neka posebna energija, da pomalo straši svojom neobičnošću i privlači svojom ekstravagancijom i odvlači, preusmjerava misli na razinu „čudotvornog plavog kamena, kristala“ tj. čudnovat izgled ima posebnu moć, a ne Onaj koji visi na tom znaku, Onaj po kome je taj znak dobio spasiteljsko i iscjeljuće značenje. Uostalom, neka na njemu(križu) ne bude Tijela obešena, raspeta čovjeka...Isusa! Ako već nosiš križ, neka bude zlatni ili od

kakvog drugog skupog materijala. Nosi ga zbog toga materijala. Neka se dive njegovoj materijalnoj vrijednosti. Jer ti si „faca“ kad si možeš nešto tako skupo priuštiti! Neka bude umjetničko djelo. I, ako je moguće, idi do neprepoznatljivosti znaka, do gubljenja kršćanske poruke, dapače – do ironije i blasfemije. Važno je da ne isповijedaš otvoreno svoju pripadnost katoličkoj vjeri; svoju vjeroispovijest moraš zakamuflirati da ti se ne smiju, moraš se ispričati da ti ne misliš baš tako nego „to“ nosiš iz nekih drugih razloga... S druge strane, oni koji ne isповijedaju iskreno vjeru, koriste se našim katoličkim simbolima u punoj „slobodi“ na sasvim iskrivljene načine, omalovažujući svetost znaka i sadržaja. Koriste se neumjesno sve do blasfemije, svetogrđa, omalovažavanja i ismijavanja... U fašničko vrijeme, pak, posebno rado izvode takve performanse. I nikome za to ne odgovaraju, ni izvan ni u fašničko vrijeme. Naravno, mi se ne možemo spuštati na tu razinu da bismo im uzvraćali istom mjerom i na isti način. Mi se ne možemo služiti satrom, pogrdama i ismijavanjem njihovih vrijednosti i istina... Mora se priznati da su često njihove akcije opravdane i da nam često dobro dođu njihove opaske da bismo se obratili i popravili. Nismo protiv toga, ali jesmo protiv zloće, bezobrazluka, pretjerivanja i ismijavanja naših svetinja, protiv omalovažavanja katoličke isповijesti i prakse. Naša je obveza, čast i zdravi ponos, koji proizlaze iz krštenja, čvrsto stajati u vjeri riječju (ispoviješću) i djelom (ponašanjem) ne podliježući pri tom napasti vjerske oholosti („bolji smo od drugih“).

U ROVINJSKOJ CRKVI SVEĆANO PROSLAVLJEN SPOMENDAN NA SVETU ANGELU MERICI

**U subotu, 27. siječnja 2017.
misnim slavlјem i prigodnim
programom obilježena je
svetkovina svete Angele Merici.**

Sveta Angela, franjevačka trećoredica, svoju je družbu djevica osnovala 25. studenoga 1535. g. u Bresciji. Družba dobiva ime po mučenici svetoj Uršuli. U svojoj viziji odgoja željela je u svakom probuditi dostojanstvo čovjeka i Božjega djeteta, što posebno dolazi do izražaja u odgoju djevojaka i mladih. Zbog njezine brige i dobrote prozvali su je Suora – Madre, Sestra – Majka. Otvorenim i čistim srcem primala je one koji su je tražili. Bili su to susreti ohrabrenja, radosti, oduševljenja

za dobro, za smisao, poticaj za opredjeljenje koje vodi u život za Krista. Podsjecaće je na ono što je u životu važno, vrijedno, bez čega se ne može zamisliti život dostojan čovjeka koji Bogu vjeruje. Andjela je sve usmjeravala prema tome da razveseli srca svojih bližnjih, da ohrabri i utješi žalosne, pokolebane i klonule. Njezina karizma i danas je aktualna, ne samo po tome što je osnovala družbu nego je oko sebe okupljala laike – Andeline prijateljice i prijatelje. Njezina molitva odjekuje tijekom vremena, a njezin se rad zrcali u svakoj sestri uršulinki. U rovinjskoj župi sestre uršulinke djeluju od 1972. godine, kao vjeroučiteljice, odgojiteljice i sakristanke. Velik je nihov doprinos u

duhovnom rastu župe, odgoju mnogih generacija mlađih i u nesebičnu pomaganju potrebitih. Misno je slavlje predvodio župni vikar vlč. Karol Homieja, u zajedništvu s fra Marijanom Glamošćakom i đakonom Damirom Štifanićem. Nakon mise izveden je kratak glazbeno-scenski prikaz „SVETOJ ANĐELI“ koji je napisala sestra Bogoljuba Cifrek, a uglazbio ga je Davor Terzić. Otpjevali su ga: Nikolina Jurić, Martina, Maurizio i Elena Ferrara te Vesna i Davor Terzić. Kao što priliči u takvim prigodama, slavlje je nastavljeno zajedničkim druženjem koje su pripremile „Andeline prijateljice“ iz Rovinja. (Davor i Vesna Terzić)

POKORA (u korizmi)

U korizmi Crkva želi da se vjernici približe otajstvu Isusove Muke i smrti ne samo na razini misli i suošćenja nego i praktičnim vježbama te tako na određen način sudjeluju u Isusovu trpljenju. Zato su pozvani vršiti djela pokore: odreći se u neke dane jela od mesa i mesnih prerađevina (što zovemo *nemrs*), a neke dane i jedenja dosita svake druge hrane (što zovemo *post*). Također smo pozvani da smanjimo ili posve izbacimo uporabu nečega o čemu smo postali ovisni pa nemamo vremena ni živaca za druženje s drugim osobama, osobito manje zanimljivima (bolesnima, nemoćnima, neukima...). Pozvani smo, po vlastitom uviđanju svojih slabosti i ovisnosti da tijekom korizme prekinemo loše i štetne prakse: pušenje, prekomjerno ispijanje kava, alkohola, gledanja serija ili nekih drugih ovisničkih emisija, igranja igara na sreću (loto, lutrija, kladionice, itd.) i drugih *poroka*. Odabir treba biti osoban i u slobodi. Treba se boriti sa svojim slabostima, a ne se natjecati s drugima jer nas natjecanje uvodi u grijeh oholosti. Boriti se znači ne odmah pobijediti, pa ako neki put ne odolim napasti kave, da se onda uvrijedeno povučem, već ustati iz tog neuspjeha i nastaviti se boriti (makar uz još neke padove). Na kraju se zbrajaju bodovi. Ne mora biti čista petica. Za neke i dvojka puno znači, čak više nego drugom „lako postignuta“ petica. Crkva (Isus!) nas zove na još jednu gestu, a to je da dademo ozbiljnu *milostinju*. Ovdje milostinja ne znači onaj novac koji dajemo za vrijeme mise za potrebe mjesne Crkve, već veći novčani iznos koji možemo dati anonimno za potrebe nekog siromaha (nama poznatog ili još bolje – nepoznatog). Tko želi ispuniti ovaj Isusov poziv, lako će naći načina kako će to učiniti.

NEMRS (ne meso, ne jesti meso)

Katolici su, prema sadašnjim crkvenim propisima, dužni obdržavati nemrs na Pepelnici, Veliki petak i u sve korizmene petke. Zakon nemrsa obvezuje i na *sve petke u godini*, ako petkom ne dođe svetkovina, ali umjesto toga nemrsa u petke izvan korizme mogu vjernici odabrati neko drugo djelo pokore ili kakvo karitativno djelo. Nemrs obvezuje sve vjernike koji su navršili 14 godina pa do kraja života.

POST (glad)

Katolici su, prema sadašnjim crkvenim propisima, dužni obdržavati post na Pepelnici i Veliki petak. U posne dane smije se uzeti samo jedan obrok. Post obvezuje sve vjernike koji su navršili 18 i još nisu započeli 60. godinu života. Župnici u pojedinim slučajevima mogu iz opravdanih razloga oslobođiti pojedine osobe ili obitelji obveze posta i nemrsa ili ih zamijeniti drugim oblicima pokore.

P.S. Dragi vjernici, kad se isповijedate, sjetite se obveze posta, sjetite se obveze nemrsa i kako ste ih izvršavali s obzirom na dane upute. Sjetite se i milostinje, jeste li dali nešto OZBILJNO... Dobro je sjetiti se Isusovih obećanja da će se o uskršnju „dati mjera dobra, nabijena, natresena u krilo vaše“.

Prva sušačka hrvatska gimnazija u Rijeci

Leksikon istaknutih učenika gimnazije, Rijeka, 2017.

Najstarija riječka gimnazija, današnja Prva sušačka hrvatska gimnazija, u jubilarnoj 390. godini svojega postojanja imala je veliku čast dobiti *Leksikon* svojih istaknutih učenika. Riječ je o jedinstvenome projektu s obzirom da se, kako je istaknuto na predstavljanju edicije, nijedna gimnazija u Republici Hrvatskoj ne može pohvaliti ovakvim i sličnim izdanjem. Ediciju je započeo i gotovo u potpunosti privrelo Ratko Dušević, profesor povijesti i latinskoga jezika te veliki znalac povijesti sušačke gimnazije u kojoj je predavao više desetljeća. Zahvaljujući njegovu trudu i ozbiljnosti, sušačka se gimnazija može podićiti velebnim djelom, prije svega zato što je u njemu sadržan svojevrstan *homage* svim onim učenicama i učenicima gimnazije koji su dali značajan obol područjima kojima su se bavili te zbog toga svima mogu biti na ponos, kako je to u predgovoru istaknuo akademik Petar Štrčić, i sam učenik ove gimnazije. Prerana smrt prof. Duševića u osvitu velikoga jubileja nagnala je ravnateljicu gimnazije prof. Đuditu Franko da odgovoran posao završetka rukopisa povjeri tročlanome uredništvu u sastavu: Boris Petković (glavni urednik), dr. sc. Maja Polić i dr. sc. Irvin Lukežić.

Uz svečanu misu i propovijed na hrvatskome jeziku

Gimnazija u nekadašnjoj Rijeci svoje je djelovanje započela u listopadu 1627. g., uz svečanu misu i propovijed na hrvatskome jeziku senjsko-modruškoga biskupa Ivana Krstitelja Agatića, rođenoga Riječanina i augustinca, kada u tadašnju Rijeku, grad na desnoj obali potoka Rječine, stižu isusovci. Ti učeni redovnici, na temelju molbe tadašnje službene Rijeke, s nastavom započinju 23. dana mjeseca studenoga iste godine. Otada je ta gimnazija u više navrata mijenjala države, a time i vlasnike te financijere, imena, nastavni jezik pa i zgrade. Štoviše, jedno joj se vrijeme izuzetno proširio opseg djelovanja, tako da zapravo čini temelj današnjeg riječkog Sveučilišta. Nastava je 1627. započela na latinskome jeziku, a tek potkraj stoljeća, 1698. ili 1699., započela je i prva uporaba hrvatskoga jezika u nastavi. Tvrđilo se kako

Muka Kristova

(Iz Katedizma Katoličke Crkve)

„na hrvatskom jeziku ne piše se ništa, zato ga i ne treba njegovati, a hrvatski se govori samo u obitelji s pukom“, stoga je nastavnik odmah uklonjen. Od 1861. hrvatski je jezik službeno uveden kao nastavni, iako ga se i ranije govorilo, te do danas – uz prekide u doba talijanske okupacije od 1941. do 1943. g. tijekom Drugoga svjetskog rata – ostaje u uporabi. Po tome je ova škola i prva hrvatska gimnazija, uopće, prva hrvatska srednjoškolska ustanova u tadašnjoj, a i današnjoj Rijeci.

Gimnazija – snažno uporište hrvatstva u Rijeci

Mađarska je – kao dio Austro-Ugarske Monarhije – temeljem Hrvatsko-ugarske nagodbe iz 1868. g. tzv. Riječkom krpicom dobila pravo na privremenu, ali neposrednu upravu nad tadašnjom Rijekom. Taj je „provizorij“, međutim, potrajanje sve do raspada Monarhije 1918. godine. Mađari su grad ubrzano razvijali u svoj osnovni pomorsko-lučki i trgovacko-industrijski emporij, koristeći ga kao izlaz na svjetska prostranstva putem mora te intenzivno nastavljujući s mađarizacijom grada. Jedno od posljednjih prepreka mađarizaciji i snažnije uporište hrvatstva u gradu bila je upravo ova gimnazija, kojoj je od burnih 60-ih godina XIX. st. na čelu bio Anton Mažuranić, brat „bana pučanina“ Ivana Mažuranića. U to doba u njoj su djelovali mnogi preporoditelji na čelu s jezikoslovcem Franom Kurelcom. Pripreme za njezino gašenje ili uklanjanje iz tadašnje Rijeke započele su već 80-ih godina XIX. stoljeća, uz pomoć ondašnjeg promađarskog vladajućeg gradskog talijansko-talijanskog uskog kruga, ali su se u međuvremenu pojavile nove okolnosti koje će omogućiti nastavak djelovanja gimnazije, i to njezinim preseljenjem u susjedni Sušak 1896. godine.

Istrani u Leksikonu

Među uvrštenim imenima mnoštvo je onih rođenih na istarskome području. To su, primjerice, Ivan Bagni, Vjekoslav Belulović, Stojan Brajša, Ante Cerovac, Šimun Červar, Karlo de Franceschi, Ivan Dorčić, Antun Dukić, Matko Krištofić, Šimun Kurelić, Antun Motika, Franjo Novljan, Makso Peloza, Josip Ribarić, Petar Sironić i Šime Sironić. Svakako će Leksikon istaknutih učenika najstarije gimnazije u Rijeci, bez sumnje, poslužiti i proučavateljima prošle zbilje istarskoga kraja.

598 Crkva, u Učiteljstvu svoje vjere i u svjedočenju svojih svetaca, nikad nije zaboravila da su „sami grešnici bili uzročnici i kao oruđe svih muka što ih je pretrpio božanski Otkupitelj“. Uzimajući u obzir to da naši grijesi vrijedaju samoga Krista, Crkva ne oklijeva pripisivati kršćanima najtežu odgovornost u muci Isusovoj, odgovornost kojom su oni prečesto opterećivali jedino Židove:

Krive te užasne krivnje moramo viđjeti u onima koji nastavljuju opet padati u svoje grijeha. Budući da su naša zlodjela učinila da Gospodin naš Isus Krist podnese muku Križa, oni koji uranjuju u nerede i zlo, sigurno „sami sebi iznova razapinju i ruže Sina Božjega“. I treba priznati da je u tom slučaju naš vlastiti grijeh veći nego grijeh Židova. Jer oni, po svjedočanstvu apostolovu, „da su upoznali Kralja slave, nikad ga ne bi razapeli“. Mi, naprotiv, isповijedamo da ga pozajemo. I kad ga nijećemo svojim činima, na neki način stavljamo na nj svoje ubojite ruke.

I nisu ga razapeli zli dusi; raspeo si ga ti s njima i još ga razapinješ, uživajući u porocima i grijesima.

1521 *Sjedinjenje s mukom Kristovom.* Po milosti ovoga sakramenta bolesnik prima snagu i dar da se tješnje sjedini s Kristovom mukom: bolesnik na neki način biva posvećen da donosi plodove po suočiličenju s otkupiteljskom Kristovom mukom. Trpljenje, posljedica istočnoga grijeha, prima novi smisao, postaje udio u Kristovu spasiteljskom djelu.

1992 Opravdanje nam je *zasluženo mukom Krista* koji se na križu prinio kao žrtva živa, sveta, Bogu mila, te je njegova krv postala pomirilištem za grijehu svih ljudi. Opravdanje nam se daje po krstu, sakramentu vjere. Krštenje nas suoči s prevednošću Boga koji nas snagom svoga milosrđa čini iznutra pravednima. Cilj mu je slava Božja i Kristova te dar života vječnoga.

Sada se izvan Zakona očitovala pravednost Božja posvjedočena Zakonom i Prorocima – pravednost Božja po vjeri Isusa, prema svima koji vjeruju. Ne, nema razlike! Svi su zaista sagriješili i potrebna im je slava Božja; opravdani su besplatno, njegovom milošću po otkupljenju u Kristu Isusu. Njega je Bog izložio da krvlju svojom bude pomirilište po vjeri. Htio je tako očitovati svoju pravednost kojom je u svojoj božanskoj strpljivosti propuštao dotadašnje grijehu; htio je očitovati svoju pravednost u sadašnje vrijeme – da bude poravedan i da opravdava onoga koji je od vjere Isusove (Rim 3,21-26).

Mučenje

2297 *Otmice i uzimanje talaca* uvode teror te, s prijetnjama, nepodnošljivo tlače žrtve. Ta su djela moralno nedopuštena. Terorizam koji bez odabira prijeti, ranjava i ubija, teško se protivi pravednosti i ljubavi. *Mučenje (tortura)* koje se služi tjelesnim i duševnim nasiljem za iznuđenje priznanja, za kažnjavanje krivaca, za strašenje oporbe, za zadovoljavanje mržnje, protivi se poštivanju osobe i ljudskoga dostojanstva. Izuzevši liječničke (medicinske) zahvate strogo ozdravljajućega značaja, teško se moralnom zakonu protive *amputacije, sakaćenja ili sterilizacije* koje se izravno i hotimice obavljaju nad nedužnim osobama.

Mrtvljjenje

2015 Put savršenstva prolazi kroz križ. Nema svetosti bez odricanja i bez duhovnoga boja. Duhovni napredak iziskuje askezu i mrtvljenje koji nas postupno privode miru i radosti blaženstva:

Tko se penje, neprestano ide od početka k početku; nikad ne prestaje počimati. Tko se uspinje, nikad ne prestaje željeti što već poznaje.

(Pripremio BiB)

Stepinčev u Funtani

U Funtani, župi Porečkog dekanata blagdan bl. Alojzija Stepinca, u subotu 10. veljače, ove je godine proslavljen svećanim misnim slavljem koje je predvodio vlč. Darko Zgrablić, župnik iz Svetvinčenta, uz koncelebraciju p. Drage Marića, vlč. Dragutina Petrovića te župnika domaćina vlč. Ivana Butkovića.

Na početku misnog slavlja vlč. Zgrablić je istaknuo kako su sveci, zbog toga što su svoj život proživjeli prema Evandelju, svjetionici, putokazi za život svim kršćanima. U prigodnoj homiliji propovjednik je naglasio kako nas bl. Stepinac svojim likom i djelom izaziva da budemo upravo ono na što smo kao kršćani pozvani, da budemo oni u čijem će se životu vidjeti Kristova prisutnost. Sveci su živjeli prema riječima koje nam Bog upućuje preko Svetoga Pisma, i mi smo na to pozvani, potrebno je posvijestiti si, kao što se izrekne na kraju svakog misnog čitanja „Riječ Gospodnja“, da je to doista Riječ koju Bog nama upućuje, naglasio je propovjednik. Sveci su tu Riječ shvatili ozbiljno i po njoj živjeli. Vlč. Zgrablić je istaknuo kako ni u jednom vremenu nije bilo lako biti Kristov, pa tako ni u ratnim i poratnim vremenima kada su živjeli blaženi kardinal Stepinac,

bl. Miroslav Bulešić i blaženi Francesco Bonifacio, no onaj tko živi u Kristu, iako ga tlače, on u Njemu nalazi svoj mir. Propovjednik je potom citirao ulomak iz homilije blaženog kardinala Stepinca o svetkovini Svih Svetih 1941. godine kada je Blaženik usporedio ratni vihor s pobješnjelim morem u oluji te, podsjećivši na drevnu navadu moreplovaca da u olujno more uliju malo ulja, rekao da i u vremena ratne oluje treba ne dolijevati ulje na vatru već svojim životom i djelima uliti ulje Božjega milosrđa, dobrote samilosti i blagosti u nastojanju smirivanja toga zla. Blaženi Stepinac je dokaz sveto-pisamskih riječi da treba propovijedati „u zgodno i nezgodno vrijeme“, istaknuo je propovjednik, jer da je blaženi Kardinal čekao da prođe nezgodno vrijeme rata, pa nezgodno vrijeme porača, pa vladavine komunizma, ne bi nikada bio progovorio, no on je hrabro zastupao Kristov nauk, živeći u svijetu ali iznad svijeta. Svijet će uvijek, više ili manje agresivno, napadati one koji nastoje svojim životom biti Kristovi, u razna vremena na različite načine, no unatoč svemu, ne suočljujte se ovome svijetu, budite zrno koje umire da bi dalo ploda, i ne brinite hoće li ga biti, bit će ga, pozvao je nadalje Blaženik u spomenutoj propovijedi. Blaženi Stepinac je, poput svih svetaca i u svojim mučiteljima video Božju djecu te ih stoga, prema Kristovoj riječi, i ljubio; na to je pozvao i u svojoj oporuci pozvavši na

ljubav prema čovjeku, koji je djelo Božje, čak i ako je zao, jer zloča je ljudsko djelo. Na kraju homilije je vlč. Zgrablić pozvao sve okupljene neka ne mole samo da ih Blaženik zagovara u potrebama, već neka mole da se, upravo po uzoru na blaženog Stepinca, što više suočliće Kristu te u svojoj sredini budu svjetionici u čijem će životu ljudi prepoznati Krista. Pred kraj misnog slavlja ministrianti su pročitali prigodne molitve i stihove o Blaženiku: „Molitva bl. Alojzija Stepinca“, „Molitva bl. Alojziju“ te „Uzoritom kardinalu Stepincu“. Na kraju je župnik uputio riječi zahvale svima koji su doprinijeli proslavi, a napose predvoditelju misnoga slavlja. Tijekom misnog slavlja pjevanje je predvodio domaći Župni zbor sv. Bernarda.

Duhovna priprava

Blagdanu je prethodila dvodnevna duhovna priprava koju je također predvodio vlč. Zgrablić, a homilije su bile posvećene bl. Francescu Bonifaci i bl. Miroslavu Bulešiću, istarskim blaženicima i mučenicima XX. stoljeća, koji su, poput bl. Kardinala Alojzija Stepinca, bili žrtve totalitarističkog režima toga vremena. U Funtani se blagdan blaženog kardinala Alojzija Stepinca slavi od 1999. godine kada je svećano blagoslovljena oltarna slika s likom blaženog Kardinala, autora Vladimira Pavlinića, te je postavljena u jedan od dva bočna oltara. (www.ppb.hr)

Čista srijeda u Poreču

**Na Pepelnici, u srijedu,
14. veljače 2018., porečki
i pulski ordinarij mons.
dr. Dražen Kutleša i ove je
godine tradicionalno, svečano
misno slavlje s obredom
pepeljenja predvodio u
porečkoj Eufrazijevoj bazilici**

Uprigodnoj homiliji biskup je nalogao kako je korizma vrijeme putovanja u vlastitu nutrinu i susreta s Bogom, bez maski i hinjenja, jer Bog vidi preko svake prijetvornosti, stoga je bitno da i čovjek sam sebi, u potpunu iskrenosti prizna što je, tko je i kakav je. Upravo je shvaćanje i prihvatanje toga početak obraćanja, rekao je biskup, a danas, kada se sustav vrijednosti u društvu izokrenuo, napose je važno imati osjećaj za grijeh, i znati ga prepoznati. Govoreći o obredu pepeljenja propovjednik je pojasnio simboliku pepela, „Čovječe sjeti se da si prah i da ćeš se u prah vratiti.“, riječi su koje nas trebaju podsjetiti na prolaznost ovozemaljskog života i svega materijalnog. Bog nas poziva da shvatimo da grijehom činimo štetu bližnjemu, no Bog, upravo kao i roditelji djeci, uvijek prašta, i u tome je naša nada. Da bi što dostojni i plodonosnije proživjeli korizmu i da bi zaista bili misionari Božje ljubavi u ovome svijetu Bog nas poziva ma molitvu koja je naš odnos prema Bogu, putem molitve ulazimo u dubinu srca, poziva nas na prepoznavanje potreba bližnjih i činjenje dobrih djela u skrovitosti, to definira naš odnos prema drugome;

i treće, poziva nas na djela pokore što upućuje na odnos prema sebi, pokora učvršćuje samokontrolu i uzdržavanje što nas čuva od neurednog života. Kako bi u ovih 40 dana pokore doista živjeli obraćenje važno je izvanjsko, ali još je

važnije unutarnje posipanje pepelom, čvrsta želja i odluka u nastojanju da postanemo bolji ljudi, zaključio je mons. Kutleša. Misno slavlje glazbeno je uzveličao je katedralni župni zbor uz orguljsku pratinju Marija Eterovića. (G.K.)

Treba li i zašto propovijedati Isusa Krista?

Propovijedanjem Evangeљa uskrsli Isus postaje uvijek i iznova naš suvremenik, tako da oni koji ga prihvate s vjerom, doživljavaju preobražavajuću snagu njegova Duha (...) Njegovo uskrsnuće nije nešto što pripada prošlosti, već sadrži neku životnu snagu koja je prožela svijet. Tamo gdje se sve čini da je mrtvo, sa svih se strana iznenada ponovno javljaju klice uskrsnuća. To je neodoljiva sila (...) Biti kršćanin nije rezultat neke etičke odluke ili neke velike ideje, već je to susret s događajem, s Osobom, koja životu daje novi obzor (...) Evangeљe tako postaje, po krštenju, izvorom novoga života, oslobođenoga vladavine grijeha (...) Svijetu je nasušno potrebno Evangeљe Isusa Krista. On po Crkvi nastavlja svoje poslanje dobrog Samarijanca, vidajući krvareće rane čovjekanstva i kao Dobri Pastir neprestano traži one koji bescijljno lutaju krvudavim stazama koje nikamo ne vode. Hvala Bogu, mnoga značajna iskustva i dalje svjedoče o preobržavajućoj

snazi Evangeљa. Tu mislim na gestu studenta Dinke koji je, po cijenu vlastitoga života, zaštitio studenta od pripadnika neprijateljskoga plemena Nuer koji su ga htjeli ubiti. Mislim također i na ono euharistijsko slavlje u Kitgumu, u sjevernoj Ugandi, gdje je, nakon okrutnoga pokolja koji je počinila skupina pobunjenika, misionar poticao narod da ponavlja Isusove riječi na križu: „Bože moj, Bože moj, zašto si me napustio?“, kao izraz očajničkoga vapaja braće i sestara raspetoga Gospodina. Za narod je to slavlje bilo velik izvor utjehe i ohrabrenja. Možemo također podsjetiti na bezbrojna svjedočanstva o tome kako Evangeљe pomaže u prevladavanju uskogrudnosti, sukoba, rasizma, plemenskih sukoba te svugdje i među svima promiče pomirenje, bratstvo i uzajamnu razmjenu iskustava i dobara. (Prema Poruci pape Franje za Misijski dan 2017., izabrao i uredio BiB.)

Održan Teološki četvrtak s temom „KS i Koncilska obnova u nas: 50. obljetnica Kršćanske sadašnjosti“

Na sam 50. rođendan Kršćanske sadašnjosti u četvrtak 22. veljače koji je ujedno i Dan KS-a u Nadbiskupijskom pastoralnom institutu u Zagrebu održana je mjesечna tribina Teološki četvrtak s temom „KS i Koncilska obnova u nas: 50. obljetnica Kršćanske sadašnjosti“. Ovim je započeo niz događanja koja će kulminirati središnjom proslava zlatnoga jubileja Kršćanske sadašnjosti u utorak, 12. lipnja.

ZAGREB Na početku tribine prisutni su se kratko pomolili za utemeljitelje Kršćanske sadašnjosti, ali i za sve one koji su tijekom 50 godina dali obol toj izdavačkoj kući. Uvodeći u temu don Anton Šuljić, prof. je istaknuo da Kršćansku sadašnjost kakvu danas poznamo ne bi bilo bez Drugog vatikanskog koncila. Podsjetio je na povijesne datosti nakon smrti kardinala Alojzija Stepinca, te istaknuo kako u zanosu Koncila počinje se raditi na novim projektima. „Tako se skupina zagrebačkih teologa pod vodstvom prof. Janka Šagi Bunića okupila radi pokretanja časopisa ‘Svesci’ 1966. i to rade u okviru HKD Sv. Ćiril i Metod.“ U tom je kontekstu Šuljić istaknuo što su pokretači „Sveska“ uzeli kao nit vodilju, što je kasnije postala i nit vodilja života i djelovanja Kršćanske sadašnjosti: „Ovi ‘Svesci’ bi imali postati instrument dijaloga ovdje među nama sa živom svijeću da je uspješan i plodan dijalog moguć samo ako ne prezrevši, nego polazeći od konkretne ukorijenosti zatoblje planetarne dimenzije. Vjerujemo da će čitaoci nazrijeti prisutnost dijaloga na ovim stranicama već u prvom ‘Svesku’ i da će ju pozdraviti. Time želimo biti iskreni i angažirani ostvaritelji Drugoga vatikanskog koncila. ‘Svesci’ žele saopćiti suvremenu kršćansku misao i djelo našoj sredini, a žele također izazvati misao. Njihova je intimna tendencija ne samo da povećavaju kršćansku naobrazbu svojih čitalaca, nego da svako misaono

biće pozovu za ovaj okrugli stol misaonih napora današnjice“.

„KS izrazito pokoncilska hrvatska, katolička i narodna ustanova“

(dr. Josip Turčinović)

Direktor i glavni urednik Kršćanske sadašnjosti dr. sc. Stjepan Brebrić osvrnuo se na Drugi vatikanski koncil, te podsjetio na riječi Josipa Turčinovića o 20. obljetnici Koncila koji je rekao da je „KS izrazito pokoncilska hrvatska, katolička i narodna ustanova“. Brebrić je naglasio, kako je „podanašnjenje ili posadašnjenje je sadašnjost KS-a“, a aktualnost KS-a danas mora se promatrati u aktualnosti Drugoga vatikanskoga koncila. Mi u Kršćanskoj sadašnjosti smatramo da Koncil ostaje aktualni model crkvene i kršćanske obnove. Koncil aktualno govoriti o tome kako bi trebala izgledati Crkva sadašnjosti. Ne samo Crkva kao institucija, nego kršćanstvo, katolištvo, pa i ovo naše ako ga zaista želimo preispitivati u njegovoj povijesnoj pojavnosti i graditi u perspektivi Drugoga vatikanskog koncila, tj. prema njegovu slovu i duhu, rekao je Brebrić, te se posebno osvrnuo na „inicijativu razlikovanja između slova i duha Koncila“. „Ti pojmovi ‘slovo i duh’ doista podsjećaju na onaj prijepor oko Koncila koji započinje već na početku nakon njegove najave, u radu pripremnih tijela i u saborskim zasjedanjima koji se kroz razlikovanje i različito tumačenje tih pojmoveva intenzivira u desetljeću nakon Koncila, pa na neki način traje i danas“, rekao je Brebrić, te u tom kontekstu ukazao na drukčije pojmove koje koriste autori u riječi redakcije prvoga broja „Svesci“. Oni govore o Konciliu kao zbirci dekreta i kao putu kojim se krenulo.

Drugi vatikanski koncil posve je aktualan i danas

Koncilske dokumente možemo ispravno tumačiti i razumjeti samo onda ako se osim dobroga poznavanja naše sadašnjosti, tj. čitanja znakova vremena, također

ispravno tumači važnost i značenje samoga Koncila, ako nam je poznat sav njegov složeni kontekst, rekao je Brebrić, te naglasio kako je potrebno čitati izvorne tekstove Koncilskih konstitucija, dekreta i deklaracija i da je potrebno uzimati u obzir sve kriterije koje nam suvremena teologija u tom pogledu nudi. Hoćemo li danas zaboraviti Koncil i o njemu govoriti kao događaju koji je prošli, kao i svaki drugi u Crkvi i koji je pomalo postao irelevantan za današnje vrijeme je moguće, jer društveno i duhovno ozračje našeg vremena koje je općenito i crkveno, jer Crkva nije imuna na ono što se izvan nje, je da živimo u kulturi zaborava. Relativizam je važnija oznaka našega vremena i utječe na naše stavove, shvaćanja i razmišljanja. Kriteriji istinitosti zbilje sve manje su neki događaji iz prošlosti i tradicije, a odlučno je ono što je trenutačno. Drugi vatikanski koncil iako najvažniji događaj za Katoličku Crkvu i kršćanstvo u prošlome stoljeću posve je aktualan i danas i posve može biti predmetom svjesnoga ili nesvjesnoga zaborava. Njegovih sudionika ostalo je među nama vrlo malo, nove generacije teologa poznaju ga posredno. Mlađi vjernici jedva da su čuli nešto o Konciliu, upozorio je Brebrić. U završnom dijelu je istaknuo kako je upravo Kršćanska sadašnjost bila mjesto susretanja poslije koncilske generacije u društvu već zauzetih vjernika laika koji su za njezin razvitak od ključne važnosti. „Dakako da KS nije jednostavno okupljala, nego se jednostavno dogodilo razumijevanje Koncila, tj. susretanje svih bez ikakvoga posebnoga razmišljanja crkvenim i kršćanskim staležima zapravo je značilo prihvat i razumijevanje Koncila, probudenu vjerničku svijest i osjećaj njihove zajedničke, pa makar i različite odgovornosti za Crkvu i društvo. Stoga ako Koncil shvaćamo ne samo kao događaj, nego kao i program i viziju u tom pogledu vrijedi i danas. Stoga smatramo da Koncil, ne samo kao događaj, nego kao program i vizija također je pun nadahn-

nuća i mjerodavan za djelovanje KS-a danas."

„KS je puno više od izdavačke djelatnosti“

Rektor Hrvatskoga katoličkog sveučilišta i nekadašnji direktor KS-a prof. dr. sc. Željko Tanjić progovorio je o ulozi Kršćanske sadašnjosti u koncilskoj obnovi kod nas. Polazeći od teksta Josipa Turčinovića „Kršćanska sadašnjost u pokoncilskoj obnovi“ (29. ožujak 1983.), Tanjić je rekao kako je „taj tekst polazišna osnova kako bi se uopće razumjelo djelovanje KS-a u pokoncilskoj obnovi“. Najvažnija djelatnost po kojoj mi percipiramo KS je izdavačka djelatnost. No, Tanjić je upozorio kako je KS puno više od izdavačke djelatnosti. „KS je iznikla iz duha, kojem je jedna dimenzija koncilski duh, a onda je iz tog duha iznikla izdavačka djelatnost koja je bila u službi toga duha. KS je željela da po izdavačkoj djelatnosti taj duh bude prisutan u Crkvi i društvu, te da oblikuje novi crkveni duh. Danas je najveći izazov KS-u da živi od tog duha, te ga želi i kroz izdavačku djelatnost uprisutniti, no ne smije se Kršćansku sadašnjost suziti samo na tu djelatnost. To je izazov trenutka koji je nastao posebice nakon demokratskih promjena u Hrvatskoj.“

„Nismo samo učili od Europe, nego smo joj nešto i davali.“

(dr. Josip Turčinović)

Nadalje, Tanjić je ukazao na važno obilježje KS-a, koje je bilo važno u pokoncilskom vremenu, ali je važno i danas, a to je povezanost s Europom. „Bili su povezani s gibanjima u Europi. Turčinović na jednom mjestu kaže, da ta povezanost s europskim tokovima je bila važna za KS, a slijedom toga i pokoncilsku obnovu u Hrvatskoj“. Također je naglasio, kako je Turčinović isticao da je komunikacija s Europom bila dvosmjerna, „nisu samo učili od Europe, nego su joj nešto i davali.“ „To je ono što nama danas možda nedostaje, ne nesigurnosti ili lažne oholosti, već svijest da imamo nešto originalno ponuditi. Tu originalnost Turčinović vidi na nekoliko područja, a posebice na području kateheze“, rekao je Tanjić, te to potkrijepio Turčinovićevim riječima: „Mi smo se odlučivali koje bismo priručnike i katehetske udžbenike preveli. Najbliži su nam bili austrijski i njemački modeli, ali smo mi s vremenom razvijali vlastite modele.“ Osim kateheze, KS je dala doprinos na području liturgije, pastoralnog djelovanja, te posebno istaknuo biblijski pastoral. Tanjić je podsjetio na 50 godina objavljivanja Zagrebačke biblije, ali i na Ilustriranu Bibliju mladih koja se u ono doba prodavala u naklada-

ma od 300.000 primjeraka. „Ta Biblija je odigrala važnu ulogu ne samo u Hrvatskoj, nego diljem Europe. A ta Biblija je i danas jedna od najprodavanijih knjiga. To je ušlo u svijest: roditelji kupuju djeci, jer su njima tu Bibliju kupovali njihovi roditelji“. Kršćanska sadašnjost nije bila jedina ni sama institucija, ali sigurno je bila temeljna, najvažnija, usmjeravajuća i oblikujuća, čak i pred onima i s onima koji su bili suprotstavljeni KS-u, naglasio je Tanjić. Kratko se osvrnuo i na područje djelovanja KS-a na području ekumenizma i dijaloga s drugim religijama i onima koji ne vjeruju. Također je podsjetio na temu kojoj KS daje veliku pozornost, a to je tema Crkve čime je na svojevrstan način mijenjala i oblikovala ekleziološku svijest. Danas se uloga i mjesto KS neminovalno promijenila. No, ne treba za tim žaliti: u svakom vremenu se od-

govara na način na koji se može, rekao je rektor Tanjić te se u zaključnim mislima osvrnuo na utemeljitelje KS-a koji mogu i danas biti model. „Imali su proročki duh, bili su osobe zrele u vjeri i svjesne svog poslanja, otvorene suradničkom duhu i duhu služenja. Bili su mudri i razboriti, otporni, te unatoč udarcima nisu bili ljudi gorčine, te u konačnici: bili su spremni na promjene“, zaključio je Tanjić. Nakon izlaganja uvodničara razvila se diskusija u kojoj su sudjelovali dugogodišnji suradnici Kršćanske sadašnjosti. Prof. dr. sc. Stjepan Baloban, član Skupštine KS-a, posebno istaknuo suradnju profesora zagrebačkoga Katoličkoga bogoslovnog fakulteta s tom izdavačkom kućom, te ulogu teologa uključenih u Kršćansku sadašnjost za osnivanje Instituta za teološku kulturu laika KBF-a Sveučilišta u Zagrebu. (IKA/L)

DOBRILIN KUTAK

(Koristi se knjiga „Biskup dr.Juraj Dobrila: Spomen-knjiga. Pazin“, Josip Turčinović, 2012.)

Svakom je mogućom prigodom nastojao biskup Dobrila da takovu čeljad uvjeri, e da su potomci slavnog i junačkog naroda hrvatskoga, koji su tijekom stoljeća rijekama proljevali krv „za krst časni i slobodu zlatnu“, da su potomci onoga naroda, koji su rimske pape nazivali: „čvrstim predziđem kršćanstva!“ Kad bi s djecom govorio, upitao bi koje dijete: „Kako moliš, mali?!“ Dijete bi na to odgovorilo: „Hrvatski!“

„Dobro!“ – odvratio bi biskup. „Eto, vidiš, mi smo, dakle, Hrvati, kad hrvatski molimo i govorimo! Potomak si, dakle, i ti onih junačkih Hrvata, koji su za Boga, za svetu vjeru krv proljevali!“ Biskup Dobrila je u veliko cijenio i štovao dobre knjige. U privatnom krugu svojih prijatelja znao bi mnogo puta reći: „Dobre knjige i novine su toliki anđeli čuvari za moj narod u Istri. Kad Istranin čita dobre knjige, uči se krjeposno i pošteno živjeti, uči se štovati i Božju volju izvršivati, uči se svoj jezik i svoj narod ljubiti!“

Proslava blagdana bl. Alojzija Stepinca u Škropetima

„Kad će bit maša u Svetištu?“ bilo je pitanje jednoga poznanika iz Pazina na sam Dan bl. Alojzija. Nije on jedini koji se u danima prije 58. obljetnice Blaženikove smrti zanimalo za misu u njemu posvećenoj crkvi. Župnik Rudi Koraca već tradicionalno – ako se to može reći za trogodišnji običaj – potiče da slavlje bude u nedjelju kako bi to bila ne samo župna misa nego i misa za sve tri njegove župe (Motovunski Novaki, Karočba i Raktule). Nedjelja je pogodna i za sve goste iz drugih krajeva koji se žele priključiti slavlju. Puna crkva u nedjelju, 11. veljače svjedoči o tome kako je naš blaženik

aktualan, živ u vremenu i prostoru. On je svjedok svoga vremena, ali isto tako podsjetnik da svako vrijeme traži svoje velikane, ljude jake vjere. Upravo je te njegove odlike istaknuo predvoditelj misnoga slavlja fra Gaudencije Vito Spetić iz pavlinskoga samostana u Sv. Petru u Šumi. Iz te homilije ističemo:

„Blaženi Alojzije Stepinac bio je čovjek ljubavi prema Bogu, ljudima i mjestu gdje ljudi žive – domovini. Bio je jednostavno predan ljubavi, nije strahovao trpjeti za ljubav. Takvih ljudi ima malo iako ih se traži povećalom. Ali takvi nas ljudi opominju i postidaju i zato ih se

bojimo jer nam pokazuju da je moguće biti svet. Meni najdraža uzrečica bl. Alojzija jest *frangar non flectar*, dam se slomiti, ali ne dam se saviti. Ta mi je njegova beskompromisnost veličanstvena. Mogao se dogovoriti s moćnicima ovoga svijeta, ali nije, jer mu je temeljno načelo bilo Evandelje, a Evandelje ne poznaje kompromis i popuštanje. Ili si Božji ili si vražji, nema između. I dok suvremeni čovjek voli vijugati između prava Božjega i svojih egoističnih pravila, svetci nas posramljuju svojom ustrajnošću i načelima jasnoće Evandelja. Bl. Alojzije nije se bojao biti slomljen, ali se bojao iznevjeriti Krista i njegova zamjenika, sv. oca. I zato nam je uzor, da se i mi u ovom našem vremenu ne bojimo boriti.“

Domaćinima je dodatnu radost predstavljala činjenica da su sve goste mogli ugostiti u prostorima novosagrađenoga društvenog doma u neposrednoj blizini crkve, koji su se pokazali pogodni upravo za takve prilike. Sve nas veći broj gostiju raduje, ali i obvezuje! Obvezuje nas, prije svega, na završetak izgradnje crkve (zvona,...), ali i dodavanje novih sadržaja. Nadamo se skorom proglašenju svetim našega blaženika, a ujedno se nadamo i želimo da ova lijepa i moderna crkva njemu posvećena bude ljepša zbog ljudi koji ju posjećuju i slavlja koja se u njoj odvijaju. (*alma*)

„Srce mi upoznaj“

U Pazinu održana korizmena duhovna obnova za mlade pod geslom „Srce mi upoznaj“

U nedjelju, 11. veljače 2018., u pazinskom Franjevačkom samostanu Pohodenja Marijina održan je dijecezanski susret mlađih u suorganizaciji Vijeća za mlade Porečke i Pulsko biskupije te pazinskih franjevaca.

Tridesetak mlađih iz raznih dijelova Biskupije sudjelovalo je u jednoj od samostanskih dvorana u duhovnom programu koji su vodili franjevci iz toga samostana: fra Josip Vlašić, fra Darko Tepert, fra Drago Vujević i fra Marinko Klaić. Nakon uvodnoga pozdrava duhovni nagovor održao je fra Josip Vlašić. On je izlaganje započeo spomenuvši Nikodema te pojasnivši kontekst njegove želje i okolnosti njegova susreta s Isusom. Na njegovu je primjeru sustavno prikazao koji su neophodni preduvjeti za naš susret s Isusom u ovoj korizmi: odluka, volja, realizacija konkretnih okolnosti kada i gdje te askeza, pokora, kojom se, umanjujući neku ugodu kako bismo činili dobro bližnjemu, približavamo Bogu. Predavač je nadalje pojasnio pojam triju vrsta ‘duhovne noći’: ‘noć duše’ kada se Bog zaogrne mrakom kao koprenom kako ga čovjek ne bi ljubio zbog darova, već zbog njega samoga, rekao je fra Josip, potom ‘noć grijeha’ u koju se čovjek doveđe neurednim životom, te ‘noć srca’, kada čovjek moli Boga da ga prosvijetli o njegovu životu. Govoreći nadalje o Nikodemovu susretu s Isusom, fra Josip je pojasnio pojam novoga početka koji se ondje spominje, riječ je o novom rođenju Duhom Svetim, o novom početku s novim srcem koji osjete oni koji, susrevši Isusa, dožive iskreno obraćenje. Drugi dio, bdjenje pred Raspetim, vodio je fra Marinko Klaić. On je na početku kratko pojasnio da je lik Raspetoga na veliku platnu preko cijele dvorane replika Raspetoga s križa iz crkvice sv. Damjana u Asizu gdje je sv. Franjo Asiški čuo poticaj da ‘popravi crkvu’. Bdjenje i razmatranje Riječi Božje popraćeni su zvucima gitare te čitanjem psalama. Na početku su okupljenima podijeljene platnene vrpce na koje su trebali zapisati ono što ih najviše prijeći u susretu s Isusom, u življenu vjere, te su potom jedni drugima međusobno tim vrpčama simbolično svezali ruke. Zatim su okupljeni, jedan po jedan, prilazili liku Raspetoga na platnu te stavljali svezane ruke u otvor na mjestu Isusove rane. S druge strane platna bio je fra Darko Tepert koji je odvezao pružene ruke te u njih stavio svijeću. Nakon toga maštvitog bdjenja prepunoga simbolike uslijedila je prigoda za isповijed. Potom je misu predvodio fra Darko Tepert. U propovijedi je govorio o Gospodinu koji nam kroz naše osobne povijesne trenutke, krštenja, obraćenja, isповijedi uvijek pruža svoju ruku. Na misi su okupljeni obnovili krsna obećanja uz svijeće koje su primili kroz Kristov otvoreni bok na platnu. Susret je završio skromnim agapeom i druženjem. (www.ppb.hr)

Misa u kapeli Gospe Lurdske u OB Pula

U nedjelju, 11. veljače 2018., u kapeli Gospe Lurdske u krugu Opće bolnice Pula, povodom blagdana Gospe Lurdske i svjetskoga Dana bolesnika svečano misno slavlje predvodio je porečki i pulski ordinarij mons. Dražen Kutleša, u suslavlju s kancelarom Biskupije preč. Sergijem Jelenićem, pulskim dekanom preč. Milanom Mužinom te bolničkim kapelanom fra Đurom Vuradinom. Misi je, uz djelatnike bolnice te vjernike iz više gradskih župa, nazočila i ravnateljica OB Pula doc. dr. sc. Irena Hrštić. Uvodni pozdrav izrekao je bolnički kapelan fra Đuro Vuradin, a ispred pulske podružnice Hrvatskoga katoličkog lječničkog društva „Mons. Marcel Krebel“ dr. Branka Mandelović-Rajko. Biskup je u prigodnoj homiliji, razmatrajući riječi nedjeljnih čitanja o nekadašnjim odredbama gledе osoba oboljelih od gube, istaknuo kako su oni osim tjelesnoga trpljenja bili osuđeni i na društvenu izoliranost. Spomenuvši rad lječnika, podsjetio je, osim liječenja, na prevažnu ulogu tješitelja. Medicinsko osoblje, kako bi moglo obavljati svoje poslanje, treba nadasve imati suošjećanja. Upravo je prema Kristovu nauku koji je nakon starozavjetnoga „ne čini drugome što ne želiš da drugi tebi čini“ donio Zakon ljubavi, te prema riječima „čini drugome što želiš da drugi tebi čini“ uputio sve one koji ga žele slijediti da, po uzoru na njega, ljubavlju i milosrđem prihvaćaju čovjeka onakvim kakav jest i u svakome čovjeku vide Krista. Biskup je nadalje grijeh poistovjetio s gubom, prvi put kada se čini neki grijeh savjest progovara, no, ako se nastavi, grijeh se počne prihvataći kao nešto normalno. Važno je imati osjećaj za grijeh, odnosno znati ga prepoznati, znati u svome životu prepoznati postojanje grijeha. Takva „gubavost“, duhovna, daleko je opasnija od fizičke pa moramo, dakle, moliti Boga da nam podari milost kako bismo mogli prepoznati svoje grijehu. Propovjednik je nadalje spomenuo pitanje koje Bog postavlja čovjeku kada se nađe pred njim: „Gdje su ti rane?“ misleći na rane koje su nastale uslijed patnje i boli pri žrtvovanju za druge. Kada nema tih rana, počinje dekadencija društva, nastavio je biskup te pozvao da budemo ljudi koji ne bježe od rana jer upravo one grade čovjeka, istaknuvši kako medicinsko osoblje u svome svakidašnjem radu ima priliku uvjeriti se kako patnja pročišćava jer jedino preko križa dolazi spaseњe. Svake godine o blagdanu Gospe Lurdske, po završetku misnoga slavlja, biskup i svećenici, u pratnji ravnateljice i nazočnih lječnika, posjete jedan bolnički odjel, pa su tako ove godine posjetili Odjel endokrinologije i dijabetologije. Misno je slavlje glazbeno uzveličao Župni zbor Župe sv. Pavla apostola pod ravnanjem mr. sc. Andreja Angelinija, djelatnika pulske bolnice. (G. K.)

Nova evangelizacija u korizmi

Pravo je da i naš kutak bude u znaku korizme, koja je posebno pogodno vrijeme. *Nov u Novu evangelizaciju! Pita se zašto. Zato jer je korizma povlašteno vrijeme vjere i kršćanskoga života. To je izabrano vrijeme za provedbu vjere.* Tako je i kod nas na putu vjere i kršćanskoga života. Dakle, želim pokazati kako uzeti korizmu za obnovljenu provedbu vjere... Imamo još jednu aktualnu stvarnost, a to je zajednički hod DOMOVINSKE CRKVE prema Nacionalnom obiteljskom susretu u Solinu, 15. i 16. rujna ove godine. No, potvrditi svoje sudjelovanje treba do 1. lipnja ove godine. Idemo od korizme, koju smo započeli Pepelnicom, 14. veljače ove godine. Korizmenim smo pepeljenjem, makar i nedjelu poslije, zakoračili na „tlo“ svete korizme. U Časoslovu naroda Božjeg, što ga slobodno rabe, mole, i vjernici laici, već u četvrtak poslije Pepelnice čitamo: *Ovo je, naime, vlastito blagdanu Pashe/Vazma da čitava Crkva zadobiva oproštenje grijeha... Ono što, predragi, činimo u svakom vremenu da svatko sebe pokazuje kršćaninom, to treba sada brižnije i pobožnije izvršiti da bismo ispunili apostolsku ustanovu četrdeset dana posta/Korizme/, ne samo uskraćivanjem u hrani nego najviše odstranjivanjem od pogrešaka/grješnog i griesima suobljenoga života....*

Evo, dragi čitatelji, korizma ispočetka dolazi kao apostolska ustanova, kao priprava za Vazam/Pashu, proizlazi iz molitve Časoslova iz govora sv. Leona Velikoga. Naravno da se korizma tijekom povijesti razvijala i usavršavala. Možda mi nismo ni u mogućnosti doći do svih njenih dosega, recimo, mlađi koji žive zajedno kao muž i žena, a to još nisu, takvi ne mogu ni kumovati... Ali, ciljamo tome, kako čitamo u pape Leona Velikoga, *da čitava Crkva zadobije oproštenje grijeha... To mogu mnogi, ne svi. Ali svi se mogu staviti na taj sveti put... tj. barem tako krenuti, slušajući Božje riječi, mise i iskrene molitve.* Ne smijemo zaboraviti da se sve treba događati u Novoj evangelizaciji, što označuje nov navještaj i s novim žarom vjere, koja je možda i u meni zadrijemala... Što se, dakle, u korizmi može i treba činiti da se dođe do oproštenja grijeha i da obnovljenim žarom obnovimo svoj vjernički put i opredjeljenje?

1. Svi krštenici trebaju čišćenje i odstranjanje grijeha i loših navika/POST u širem smislu: postiti, pustiti slabosti i zle navike.

2. Pripravnici na sakramente inicijacije, a s njima njihovi roditelji i kumovi, trebaju biti autentični. Bilo da je riječ o odraslim pripravnicima – katekumenima ili svim pripravnicima za sakrament

krizme: važno je MOLITI, tj. intenzivnije slušati Božju riječ i moliti.

3. *Oni koji su se udaljili od vjerske prakse zbog nekih situacija ili jednostavno nemara. Neka se sjete da je Bog milosrdan Otac te da se raduje našem povratku. On nam pruža novu mogućnost da ponovno krenemo, što je posebno lijepo u našoj kršćanskoj vjeri. To je razlog našega ponosa i radosti: MILOSRĐE, biti milosrdan i prema sebi i prema drugima, činiti djela ljubavi za druge jer u spomenutom časoslovu Božjega naroda također čitamo: „Mnoga su i raznolika djela milosrđa. Ona samo svojom raznolikošću podjeljuju to da u dijeljenju milostinje nemaju udjela samo bogati i oni koji imaju svega u izobilju, nego i oni koji osrednje posjeduju ili su čak siromašni...“*

To se jako lako može učiniti telefonski, samo okretajem ili pritiskom na broj: 03-06-010, i dodati predloženi broj 1 do 4, prema svom izboru. Neko će to moći učiniti 1 – 2 mjesечно drugi tjedno, a neki sigurno i više puta. Dragi čitatelju vidiš da vjera nije nešto komplikirano te da se

svatko od nas može naći u Novoj evangelizaciji koja će se očitovati u plodnoj i djelotvornoj korizmi. A to vam želi i pisac ovoga mjesecačnog članka za Ladonju. Na kraju, moja je odgovornost iz Biskupijskoga ureda za obitelj obavješćivati vas i poticati da se u što većem broju odlučite i uključite u OBITELJSKO HODOČAŠĆE I NACIONALNI OBITELJSKI SUSRET U SOLINU, 15. i 16. rujna ove godine. To je već treći takav susret, počevši od prvoga kad nas je pohodio papa Benedikt XVI. uoči ljeta 2011. godine u Zagrebu. Sve informacije i dio priprave čujete u našim vjerskim emisijama: Radio Istra, Pazin, vjerska emisija, petkom u 17.30; Radio Pula, nedjeljom, vjerska emisija u 8.00; Radio Labin, nedjeljom, vjerska emisija Riječ vjere u 13.00 h i druge. NA SVAKI NAČIN ŽELIMO BITI BLIZU MAJKAMA I OČEVIMA jer oni čine dva lica jednoga obiteljskog poziva! Bog vas pratio dubokom podrškom na putu uspješnoga roditeljstva i osobito-ga zadovoljstva u vašem savezu ljubavi i braka! (Milivoj Koren, povjerenik za pastoral obitelji)

PRIPRAVA ZA BRAK U POREČKOJ I PULSKOJ BISKUPIJI

LABINSKI DEKANAT

Dekanatski centar "Blaženi Miroslav Bulešić", 1. maja 3, Gornji Labin
1. termin 7., 8., 13. i 14. prosinca 2017. u 19 sati; 2. termin 8., 9., 14. i 15. ožujka 2018. u 19 sati; 3. termin 7., 8., 13. i 14. lipnja 2018. u 20 sati; 4. termin 13., 14., 19. i 20. rujna 2018. u 19 sati.

PAZINSKI, BUZETSKI I PIĆANSKI DEKANAT

Pazinski kolegij, 1. kat, lijevo
1. termin: 2., 9., 16. i 23. veljače 2018. u 19 sati; 2. termin: 2., 9., 16. i 23. ožujka 2018. u 20 sati; 3. termin: 5., 12., 19. i 26. listopada 2018. u 19 sati.

POREČKI DEKANAT

Župna dvorana Župe sv. Bernarda, Antice Gašparini 27, Funtana
1. termin: 6., 7., 13. i 14. ožujka 2018. u 19 sati; 2. termin: 11., 12., 18. i 19. rujna 2018. u 20 sati; 3. termin: 6., 7., 13. i 14. studenog 2018. u 19 sati.

PULSKI I VODNJANSKI DEKANAT

Župna dvorana Župe Sv. Josipa – D. Vitežića 32, Pula
1. termin: 8., 9., 15. i 16. veljače 2018. u 19 sati; 2. termin: 17., 18., 24. i 25. svibnja 2018. u 19 sati; 3. termin: 6. i 7., 13. i 14. rujna 2018. u 19 sati.

ROVINJSKI DEKANAT

Pastoralni centar Don Bosco, Rovinj
1. termin 13., 16., 20. i 23. ožujka 2018. u 19,00 sati; 2. termin 4., 7., 11. i 14. rujna 2018. u 20,00 sati.

UMAŠKO – OPRTALJSKI DEKANAT

Župna dvorana Župe sv. Peregrina, Ernesta Miloša 13, Umag
Priprava za brak održava se četiri uzastopna utorka počevši od prvog u mjesecima kako slijedi: (rujan u 20 sati, studeni u 19 sati, ožujak u 19 sati i svibanj u 20 sati).

Zaručnici koji se namjeravaju vjenčati trebaju se javiti svome župniku osam mjeseci ranije. Župnik će ih uputiti i dati im prijavnicu s kojom će se javiti na pripravu. Sve druge informacije mogu se dobiti i na mobitel: 098/ 963 2097 (kontakt osoba vlč. M. Koren).

URED ZA OBITELJ BRAČNO I OBITELJSKO SAVJETOVALIŠTE (BIOS)

Savjetovalište Pazin: Ulica Družbe Sv. Ćirila i Metoda 5, (Patricia Radošić-Šabalja), tel. 091 263 5062, sms ili poziv od ponedjeljka do petka od 10 do 14 sati).

Savjetovalište Pula: Zagrebačka 30, (Tomislav Vurušić, tel. 095 538 5721 informacije i dogovor). e-mail: obitelj@ppb.hr ili ppb.obitelj@gmail.com (za oba savjetovališta).

Marija (Marica) Tenčić

Preminula je okrijepljena sakramentima 30. 12. 2017. godine u 87. godini života. Rođena je 10. 3. 1931. godine u zaseoku Oklaj pokraj Splita gdje je i provela djetinjstvo. Dosečila se u Istru vrlo mlada gdje je upoznala svoga supruga. Rodila je petero djece, brinula se o obitelji i posvetila Crkvi gdje je bila jako aktivna sve do svoje smrti. Počela je kao predstavnica i voditeljica III. reda u crkvi sv. Antuna. Radila je s fra Matijom u Caritasu u istoj crkvi. Djelovala je i u Caritasu u crkvi sv. Franje s fra Đurom. Osobnim automobilom raznosila je potrepštine siromasima. Godine 1991., 1992. i 1993. dragovoljno radi u bolnici gdje je bio manjak sestara zbog rata. Uspjela je uvesti križ u svaku sobu bolnice i još su i danas tamo. Svakom se bolesniku posvetila s posebnom pažnjom i strpljenjem. Prije 21 godinu, kad je shvatila da joj je Isus na prvome mjestu, osnovala je svoju molitvenu zajednicu koja je svake subote molila od 14 do 19 sati u crkvi sv. Franje. Tu su dolazili ljudi iz Zagreba, Rijeke, Siska, Varaždina, Poreča i iz drugih mjesta u Istri, a i iz

inozemstva, Italije, Švicarske. Za sve je imala vremena i lijepu riječ. Dovodila je poznate karizmatičare: patria Rufusa, fra Jamesa Manjackala, Zvjezdana Linića, Ivu Pavića, fra Ljubičića i dr. Pomočila je mnogim vjernicima i osobama u teškoćama kako bi vjerom i molitvom stvorili sretniju budućnost. Sa svojom molitvenom grupom hodočastila je u Rim, San Giovanni Rotondo, Trsat, Padovu, Veronu, Međugorje, Loretto, Assisi, Košljun, Mariju Bistrigu, Visovac, Jeruzalem i u sva ta mjesta više puta. I prije same smrti, tjedan dana ranije, bila je sa svojom molitvenom skupinom na hodočašću u Padovi. Poticala je kršćane širom Istre koji imaju svoju kuću, da sagrade kapelicu s Majkom Božjom. Obratila je i povela u crkvu nekoliko tisuća ljudi. Njezina je molitva uvijek bila subotom i jedva je čekala taj dan. Postila je uvijek u petak i subotu da se preda svom Isusu. Hodočašća je organizirala subotom. Subota je bila njezin dan. U bolnicu je završila opet u subotu. Umrla je u subotu 30.12. 2017. u 12 sati kada su zvonila crkvena zvona. Hvala dragom Bogu za

našu majku koja je uvijek bila radosna, s voljom za život i u vjeri za Boga. Neka je dragi Bog nagradi za sva njezina dobra djela, a bilo ih je jako, jako puno, i primi je u kraljevstvo nebesko. Počivala u miru Božjem! (Sonja Uršić)

Roža Perković

Jednostavna teta Roža

Utorak, 23. siječnja 2018. godine u Rapanjima, župa Svetvinčenat, u 73. godini života preminula je Roža Perković, r. Korenić. Rođena je 21. prosinca 1945. godine u Korenićima, od majke Rože i oca Šime. U selo Rapanji dolazi 1968. godine sklopivši brak s Linom Perkovićem. Zračila je dobrotom, a mir i ljubav širila je u obitelji i među prijateljima. Svima znana kao teta Roža, oličenje poštenja i dobrote, vjerno služi Gospodinu. Neraskidivo vezana uz molitvu i nedjelju svetu misu, svoj je život hranila na bogatim izvorima koje Bog daruje čovjeku. Jednostavna, ponizna i skromna obogačuje druge, a to i nju samu čini neizmjerno sretnom. Aktivno i predano sudjeluje u župnom Caritasu brinući se za potrebite. Vodi župni Caritas od samoga osnutka i vrlo brzo postaje njegovo srce i duša. Na toj službi ostaje do prije nekoliko godina, ali i dalje je bila aktivna članica dok ju u tome bolest i nemoć nisu sprječile. Za svoju predanost i ljubav u služenju drugima u potrebi primila je i nagradu Porečke i Pulske biskupije. Svojom osobnošću i hrabrošću uvijek je snažila druge. U borbi s teškom bolešću ostaje u čvrstoj vjeri u Gospodina. Pogrebnu povorku molitvom je predvodilo petero svećenika. Pokopana je 24. siječnja 2018. godine u Svetvinčentu, mirno, skromno i dostojanstveno, baš kao što je i živjela. Misu zadušnicu obogatio je župni zbor, uz mnoštvo rodbine, prijatelja i župljana. Mnogi će se u svojim mislima i molitvama sjetiti dobrih djela drage tete Rože. Gospodinu zahvaljujemo za njezin ovozemaljski život. Svi koji su je poznavali znaju koliko je jednostavna, a velika bila teta Roža. I dalje prepoznajemo neizmjernu vrijednost njezina života i osjećamo gubitak tako divne i drage duše i u obitelji i u župi. Neka dragi Bog prepozna njezina dobra djela i usliši sve naše molitve. *Obitelj, župa Svetvinčenat i župni Caritas*

Blagoslov novoga Križnog puta

FAŽANA Župljani su Fažane, nakon što su proširili kor u župnoj crkvi sv. Kuzme i Damjana, od umjetnika Ivice Jurčevića nabavili novi umjetnički Križni put te ga na početku korizme postavili u istoj crkvi. U petak, 16. veljače 2018., na početku pobožnosti Križnoga puta, vlč. Ilija Jakovljević, župnik, blagoslovio je novi Križni put. Zahvalio je župljanim, posebno obitelji Etinger i drugima, koji su dali svoj doprinos da se ovaj projekt ostvari. Koordinator je ovoga projekta bio župlanin Frano Perković.

Župnik je zaželio da nas novi Križni put potakne na snažnije življenje korizmenih odluka, osobito da kao vjernici, unatoč svim kušnjama, svjedočimo svoju vjeru. Izvanjsko je ogledalo naše vjere i naša župna crkva, kao i druge koje ne samo da svjedoče o katoličkoj povijesti u ovom mjestu nego i sadašnjoj našoj brizi za naše svetinje. Župnik je zaključio riječima kako sakralni spomenici i umjetnine danas na poseban način sudjeluju u evangelizaciji i svjedočenju kršćanskih vrednota. Nakon pobožnosti Križnoga puta misno je slavlje predvodio mons. Ivan Milovan, porečki i pulski biskup u miru.

U čast sv. Marije de Mattias

Župa sv. Martina u Vrsaru, od 1. do 3. veljače 2018., proslavila je rođenje sv. Marije de Mattias. Kako u samoj župi, časne sestre s. Benita Antolović i s. Vladimira Galir, Klanjateljice Krvi Kristove, djeluju dugi niz godina, župljani ma je čast proslaviti rođendan utemeljiteljice tog reda. Kroz trodnevnicu, koje su trajala od četvrtka 1. veljače do subote 3. veljače, župljani su u velikom broju molili krunicu Krvi Kristove, razmatrali svetopisamske tekstove, te upoznavali život svete Marije de Mattias. Trodnevница je završila slavljem svete mise koju je predvodio župnik Lino Zohil, a concelebrirao je p. Drago Marić. Marija De Mattias (Vallecorsa, 4. 2. 1805. – Rim, 20. 8. 1866.), utemeljiteljica Družbe Klanjateljica Krvi Kristove, proglašena je blaženom 1950. i svetom 18. 5. 2003. u Rimu. Družba sestara Klanjateljica Krvi Kristove osnovana je 1834. godine u Acutu (Italija). Povijest Družbe započinje s njezinom utemeljiteljicom sv. Marijom De Mattias (1805. – 1866.). Prije dva stoljeća ona je krenula u veliku avanturu i ostvarivanje Božjeg djela proizašlog iz njezine duboke kontemplacije i uranjanja u otajstvo Krvi raspetoga Krista. Kontemplacija i klanjanje cijeni našeg spasenja ponijeće su je tisućama duša – s nakanom da im pokaže vrijednost i moć te Krvi – dajući sve svoje snage u radu na promicanju dostojanstva osobe. Klanjateljice Krvi Kristove djeluju i na području Hrvatske s Centrom Regije u Zagrebu. Centar Regije Zagreb nalazi se u Regionalnoj kući u Zagrebu. Sestre Regije Zagreb žive i djeluju u 36 zajednica na području Hrvatske, Bosne i Hercegovine, Austrije, Njemačke

i Australije. Župa Vrsar ima čast što može živjeti i uživati posvećeni život dviju članica toga reda, te učeći od njih, iskazivati čast presvetoj Krvi Kristovoj. (Kadić Valentina, vjeroučiteljica)

TEK KAD SE KRITIČKA SVIJEST UDOMAĆI U ISTRI, BIT ĆEMO PRAVI!

Općenito, zadaća je ozbiljnih komentatora, uvijek i svugdje, a poglavito onih s područja društva i politike, da svojim tekstovima ukazuju na one vidljive, još više i nevidljive, anomalije koje se događaju u procesu vladavine, da ih analiziraju i prosuđuju u kolikoj su mjeri one štetne za demokraciju i razvoj, odnosno u kolikoj su mjeri one plod slučajnosti, neznanja, negativnih utjecaja ili, pak, plod pogrešnih politika, (namjerno) neinformirane javnosti ili parcijskih interesa uskih političkih skupina i njihovih zaštitnika iz kruga unutarnjih i vanjskih političkih i finansijskih sponzora.

Nekritička hvala i samohvala

Logički se onda moramo upitati: „Kako prepoznati baš te teme, činjenice i politike za koje bi mogla postojati osnovana sumnja da u njima vjerojatno nije sve tako bajno?“ Od mnogih «znanstvenih» metoda prepoznavanja toga, ja za ovu priliku nudim tek onu jednu, «seljačku logiku», koja kaže: Pazi se kad netko nešto, nekoga ili samog sebe pretjerano hvali! U svjetlu te logike valjalo bi da konačno i naši građani u Istri pogledaju malo kritičnije istarsku gospodarsku, političku, medijsku, obrazovnu i inu stvarnost, da analiziraju i povezuju stvari, a ne da zdrovo za gotovo prihvacaјu sve ono, i samo ono, što im, i kako im, servira istarska politička klasa i s njom uigrani mediji. Godinama smo već zaglušeni tvrdnjama i samohvalom kako u Istri, i jedino tu, sve najbolje funkcioniра. Kako smo najrazvijeniji, najposlovniji, najpošteniji, najdemokratski, najtolerantniji itd., itd. Krasno za čuti, ali naivno i glupo za povjerovati. Ako samo malo izademo iz «svoga» stranačkog i ideoškog oklopa i okrenemo se stvarnosti i činjenicama, stvari nisu baš sjajne. Evo, imamo odnevavno otkriven velik proizveden problem «kod kuće» oko neučinkovitoga poslovanja Uljanika i miljardskih gubitaka, s realnom perspektivom zatvaranja.

Pogledajmo, nadalje, i tamo gdje potpuno ili dijelom upravlja samo lokalna vlast. Imamo predugo građen i prekomjerno skup (zbog čega) koncept odlagališta smeća – Kaštjun. Uskoro ćemo plaćati, zbog «naših genjalaca»,

najskupljii odvoz smeća u Hrvatskoj. Po istom principu «dobroga gospodarenja», već godinama plaćamo najskuplju vodu u državi iz čijeg se prihoda svašta podmiruje i namiruje, ali tko se usudio o tome javno zboriti. AZRI, agencija za razvoj poljoprivrede, godinama je u restrukturiranju, s огромnim upravljačkim aparatom, s velikim javno deklariranim planovima, ali istovremeno i s još većim upravljačkim problemima i trajno s velikim gubiticima. Natura Histrica, još jedna županijska ustanova, već 15 godina troši značajna sredstva, a bez vidljivih učinaka za područje zaštite i razvoja prirodnih i zaštićenih resursa. Slično je i u Agenciji za kulturu, u razvoju školstva, Sveučilišta, nove bolnice, razvoja športa, pa i u održanju spomeničke baštine. Najnovije pitanje katastrofalnoga stanja Eufrazijeve bazilike sramota je ponajprije za «najbolju županiju», potom i za samu (ne)struku, Grad itd.

Ili, prisjećamo se naveliko hvaljen plan s 23 golf-terena (prije dvadeset godina), da bi do danas koliko-toliko bila izgrađena i funkcionalna tek dva. Od projekta «Brijuni rivijera», s početka ovoga milenija, s obećanih nekoliko desetaka tisuća smještajnih kapaciteta i nekoliko tisuća uposlenih, nema ništa. Ali je, unatoč tomu, nekoliko timova lokalnih rukovodnih lidera u tom vremenu utrošilo nekoliko stotina milijuna kuna državnoga novca, a što se nastavlja i dalje.

Politička diskriminacija i strahovlada

U takvom raskoraku između stvarnosti i samohvalnih političkih poruka, bez kritičkih medija i civilnoga društva, vladajuća je opcija jednostavno upućena na strahovladu prema slabašnoj opoziciji i nekim drugim društvenim akterima koji iskazuju kritičku svijest prema takvom anakromon modelu vladanja i upravljanja. Zapravo, način obnašanja vlasti postaje gotovo istovjetan onim oblicima vlasti iz bivše komunističke države. Vlasti i partiji sve je dopušteno, a ostali (ako ih uopće ima) ili trebaju šutjeti ili će biti izloženi raznim vidovima represije. Danas uz slobodne izbore i višestranače, vlast se pod svaku cijenu mora osvojiti

svim sredstvima, ponajviše političkim pritiskom, korupcijom i podobnošću, a potom se slabašna oporba «lomi» političkim ignoriranjem i nedemokratskom procedurom. Neki to pripisuju i povijesnom nasljeđu s kojim su današnji vladajući akteri u Istri izrazito nasljedno i ideološki povezani.

Sjajni ilustrativni primjeri toga odnosa prema oporbi i kolektivnoga ludila kad se «najboljima i najtolerantnijima» postavi i pokoje pravo «neugodno» pitanje, koje narušava tu njihovu nedodirljivu svetačku aureolu, jesu nedavna dva «slučaja» HDZ-ovih vijećnika u Poreču i Rovinju. Dakle, kako pročitasmo, prvi je postavio pitanje o jednom potajnom imenovanju bivšega gradonačelnika na visoku funkciju u gradskom poduzeću, za što, smatra vijećnik, nisu postojali uvjeti, dok je ovaj drugi imao primjedbu na gradski Statut koji omogućuje da u dvojezičnim gradovima i općinama mogu i (grado)načelnici i njihovi zamjenici biti nehrvati (trenutno slučaj u Rovinju), a nasuprot tomu, ne smije se dogoditi da barem jedan nije Talijan. Pitao je, također, zašto se za oznaku talijanske nacionalne zajednice u Istri još uvijek koristi talijanska nacionalna zastava (što značenjski šalje poruku nazočnosti talijanskoga suvereniteta u Istri), odnosno ukazao je i na problem u svezi sa segregacijom pri zapošljavanju Hrvata u Istri ako oni dolaze iz krajeva u kojima se ne uči talijanski jezik, a to se redovito postavlja kao uvjet u javnim službama i institucijama Županije. To su, mora se priznati, posve činjenično utemeljena pitanja. I čemu onda bukom i galamom, neovisno o ponašanju tогa jednog vijećnika, prikrivati suštinu važnih pitanja i imperativ odgovora? Jer, ovdje je riječ o očitoj neravnopravnosti, odnosno diskriminaciji većinskoga hrvatskog naroda u Istri. Zar to nije razlog za političku kritiku i otpor?

Hrvati su jedini narod koji baštini Bokeljsku mornaricu

Kolo sv. Tripuna hrvatsko i katoličko ili crnogorsko i univerzalno?

Iopet se iznova pitam zašto je Hrvatska, tako mala, a i stalno u situaciji da bude još manja i manja, prisiljena dokazivati i braniti svoje granice, svoju kulturu, tradiciju i vjeru?

Trenutno je pozornost hrvatske javnosti usmjerena na krajnji sjever Jadrana, na podjelu Savudrijske vale, zatim na probleme na istočnoj granici prema Srbiji na Dunavu, kao i zapanjujuće negiranje hrvatskoga podrijetla Bunjevaca u Vojvodini. Iako jedan od najpoznatijih Bunjevaca, voljeni hrvatski pjesnik Anton Gustav Matoš poručuje: "Sam tebe volim, draga nacija,/ Samo tebi služim, oj, Kroacio,/ Što si duša, jezik, majka, a ne znamen,/ Za te živim, samo za te, amen." // Ali o Bunjevcima jednom drugom zgodom. Međutim, kao da sve to nije dovoljno, evo novih prijepora na jugu Jadrana, uz Prevlaku, novi problemi u prelijepoj Boki Kotorskoj, u Zaljevu hrvatskih katoličkih svetaca; u kraju odakle nam dolazi naš sveti Leopold Bogdan Mandić, gdje je sv. Tripun, zaštitnik cijele Boke i povijesno poznate Bokeljske mornarice, slavljen i čašćen u Boki i diljem Hrvatske i svijeta, gdje god se Bokelji nalazili. Naime, Crna Gora je kod UNESCO-a pokrenula postupak upisa Bokeljske mornarice na listu nemateri-

jalne kulturne baštine čovječanstva, ne spominjući hrvatski identitet Bokeljske mornarice i znomenitoga kola koji se naziva i Kolom sv. Tripuna jer je nastalo njemu u čast. **Crnogorski i hrvatski ministri kulture** Aleksandar Bogdanović i Nina Obuljen Koržinek razgovarali su u Kotoru o spornoj kandidaturi Crne Gore za uvrštenje Bokeljske mornarice na UNESCO-ov popis kulturne baštine bez navođenja da se radi o baštini hrvatskoga naroda. Bogdanović je rekao da ta hrvatska kulturna vrijednost pripada svim građanima Crne Gore. To je naljutilo brojne bokeljske katolike u Crnoj Gori i izvan nje koji smatraju tradiciju Bokeljske mornarice neodvojivom od hrvatskoga naroda i Katoličke Crkve. Javile su se i mnoge javne osobe u svezi s tim problemom: Kotorski biskup Ilija Janjić posebno se smatra odgovornim reagirati i posvijestiti istinu te tradicije Hrvata pa kaže: „Bokeljska mornarica neće nikada biti Crnogorska bokeljska mornarica, jedino može biti Bokeljska mornarica u Crnoj Gori.

Biskup Ilija Janjić: „Bokeljsku mornaricu ne može se odvojiti od Katoličke Crkve“

Ujedno se požalio što crnogorska vlada kod pokretanja upisa u UNESCO nije kontaktirala Kotorsku biskupiju. Na crnogorski potez požalili su se Bokelji i u

Saboru RH te je bio organiziran stručni skup o Bokeljskoj mornarici pod nazivom „Bokeljska mornarica i kolo sv. Tripuna kao tradicija bokeljskih Hrvata“. A poznato je da se u mnogim zemljama kultura i tradicija nacionalnih manjina čuva i štiti kao njihova baština. Tako u Istri, u Vodnjanu, čuvamo baštinu Bumbara u folkloru, pjesmi i plesu, i obogaćeni smo Bumbarskom feštom, u Peroju crnogorsku tradiciju, koja se ne svojata kao hrvatska, u Moliseu u Italiji imamo starohrvatsku kulturu i jezik „na našo“ očuvane već pet stoljeća, u Austriji i Mađarskoj imamo hrvatsku kulturu i tradiciju u gradičanskim Hrvatima. Na isti su način i bokeljska kultura i tradicija hrvatska baština u Crnoj Gori. Na navedenom stručnom skupu zatražena je crnogorsko-hrvatska nominacija za zaštitu Bokeljske mornarice i kola sv. Tripuna. Biskup Janjić kaže: „Jer duga tradicija Bokeljske mornarice seže u 809. godinu kada su u Kotor iz Carigrada prenesene relikvije gradskoga zaštitnika sv. Tripuna, a prvi se put spominje 1353. kao pomorska bratovština. Od tada do danas Bokeljska je mornarica bila odvojena od katoličke tradicije samo u vrijeme komunističkoga režima.“ Neraskidivu vezu Bokeljske mornarice i sv. Tripuna, kao dijela hrvatske kulturne baštine, utvrdio je i dr. sc. Vinicije Lupis iz Instituta društvenih znanosti – Dubrovnik. „Svaki

je pokušaj krađe identiteta kulturocid, a kulturocid na takav način ne može ući na UNESCO-ov popis. Znači, oko ovih pitanja mora doći do suglasja između Crne Gore i Hrvatske", poručio je Lupis. Hrvatska zastupnica u Europskom parlamentu Marijana Petir također je zatražila očitovanje Europske komisije u svezi sa zaštitom nematerijalne kulturne baštine hrvatskoga naroda u Crnoj Gori.

Tripundanske svečanosti dio su povijesti Bokeljske mornarice

Slavljenja sv. Tripuna u Hrvatskoj i Boki prema tradicionalnim obredima, kako su zapisana u povijesnim statutima, imala su svoj poseban program. Izbor Maloga admirala, njegovo govorenje Loda, plesanje Kola sv. Tripuna na svetčev spomandan, s bijelim rupcima s kojima su bokeljski pomorci dočekali tijelo sv. Tripuna, svečano misno slavlje, prisutnost kotorskoga biskupa putem poslanice, prikupljanje milostinje za Kotorsku biskupiju, nastavak slavlja druženjem u župnome dvoru. I na kraju, kao završna manifestacija Tripundanskih svečanosti, tradicionalno okupljanje Bokelja na Bokeljskoj večeri. Ta je tradicija prepoznata kao iznimno kulturno dobro Bokeljskih Hrvata te je već ranije dobila status zaštićenoga kulturnog dobra Republike Hrvatske. Danas je potrebno održati samo ono što je već zapisano u povijesti. U rješavanje ovoga slučaja ulikujući su brojni saborski zastupnici i ministrica kulture Nina Obuljen Koržinek koja navodi da u Hrvatskoj već postoje iskustva zajedničkoga nominiranja s drugim državama kulturne baštine na UNESCO-v popis te da cijeni zajedničke nominacije. Zvonko Kusić, predsjednik HAZU-a, također je izjavio da je jasno kako su Bokeljska mornarica i Kolo sv. Tripuna nasleđe hrvatskoga naroda. Ujedno je čestitao bokeljskim Hrvatima koji žive u Hrvatskoj što su

stvorili bratovštine u Zagrebu, Rijeci, Puli, Splitu i Dubrovniku gdje štuju svoju tradiciju plešući Kolo sv. Tripuna. Zvonimir Deković, predsjednik Hrvatskoga nacionalnog vijeća u Crnoj Gori, tvrdi da Bokeljska mornarica dokazuje opstojnost Hrvata u Crnoj Gori. Međutim, u Crnoj Gori tvrdi da u materijalima kojima žele dokazati važnost Bokeljske mornarice za svjetsku baštinu nije poželjno spominjati nijedan narod zasebno jer ih ima više koji su gradili povijest Crne Gore (?) te da je naglasak stavljen na univerzalni, multietnički i multikulturalni karakter Bokeljske mornarice, bez obzira na činjenicu da su joj Hrvati dali veliki doprinos. Ovakva događanja upozoravaju nas da bi Hrvati dugoročno mogli biti gubitnici zbog iseljavanja i asimilacije te stapanja sa sredinama u kojima se nastanjuju. Bokelji, povjesničari, književnici, političari, crkveni vjerodostojnici preko svojih udruga danas poručuju da bi morali ostaviti pisani trag kako je Bokeljska mornarica nekada bila i katolička i hrvatska da se ne izgubi i svaki trag milenijske nazočnosti u Boki, da ne bude kao da Hrvata u Boki nikada nije ni bilo. Proglašenjem Bokeljske mornarice kulturnim do bom i njegovom nominacijom za UNESCO-ovu listu piše se povijest Hrvata u Boki. „Bilo bi nedopustivo i neodgovorno prema samima sebi i prema našoj djeci i vrijedno svakoga prijezira da ne uzmemo olovku u ruke i sami je ne počnemo pisati. To bi moglo značiti da kao narod u tisuću godina obitavanja na prostoru Boke, izgrađujući zajedno s drugim mediterranskim i srednjoeuropskim narodima vrijednosti koje danas nazivamo zapadnoeuropskim, nismo ništa doprinijeli svjetskoj kulturnoj baštini. Gotovo da smo uludo protratili sva ta silna stoljeća.“ Adrian Vuksanović, diplomirani inženjer elektrotehnike iz Crne Gore, novinar je i pjesnik. Zastupnik je crnogorskih Hrvata u crnogorskem parlamentu i u hrvatskom Vijeću za Hrvate izvan Republike Hrvatske vrlo angažiran u očuvanju hrvatske kulturne opstojnosti u Crnoj Gori. Hrvatska će nastojati da nomina-

cija za upis Tripundanskih svečanosti i Kola na UNESCO-ov reprezentativni popis nematerijalne kulturne baštine čovječanstva bude zajednička nominacija Hrvatske i Crne Gore.

PULA U čast blagdana sv. Tripuna i puljska Udruga Bokeljske mornarice 809 koju predvodi predsjednik Fredi Tripović, već dugi niz godina obogaćuje Puljane svojom bokeljskom tradicijom. I ove su veljače započeli slavlje na blagdan sv. Tripuna svečanom misom u crkvi sv. Antuna. Po običaju, mali admirali Domagoj Pasković izgovorio je Lode u slavu omiljenoga svetca. Potom je pred vjernicima u crkvi svetoga Antuna predsjednik Udruge Fredi Tripović pročitao poslanicu kotorskoga biskupa Ilije Janjića upućenu svim Bokeljima naseljenim u Hrvatskoj. Kolo Bokeljske mornarice u svečanim odijelima, prepoznatljivoj crnoj i zlatom ukrašenoj nošnji s crvenim pojasom, članovi Hrvatske bratovštine "Bokeljska mornarica 809" iz Istre odigrali su u dvorištu crkve, odnosno samostana svetoga Antuna u Puli.

XIV. VJERNI CUBELJ – CUBI

Don Milorad DEFAR

„Lijepo je čuvati tajnu kraljeva, ali je slavno otkrivati djela Božja!“ (Tob. 12,7)

NAPOMENA: Zapis don Milorada Defara USPOMENE IZ NEOBIČNOG MOZAIIKA BOŽJE PROVIDNOSTI dovršeni su i priređeni 1992. godine u Zagrebu, u godini međunarodnoga priznanja Republike Hrvatske. Jednu presliku teksta USPOMENE – po izričitoj želji gospodina Hrvoja Defara, brata don Milorada – proslijedila mi je prije nekoliko godina gospođa Marija Banko, pjesnikinja iz Tinjana (Jakovici). Gospodina Hrvoja Defara obavijestih o ideji da se fragmenti zapisa USPOMENA njegova brata svećenika objavljuju u „Ladonji“. (Tomislav Milohanić)

„Štorija“ o jednom ljubimcu

Sjećam se još odmalena da je naša obitelj, s tatom na čelu, dakako, gajila posebno prijateljstvo sa životinjskom vrstom. U kući punoj djece u tom odnosu nije bilo nikakvih bolesnih zastranjenja ni pretjerivanja, nego se upravo u stilu sv. Franje prilazilo tim iznimnim divnim Božjim stvorenjima. A životinje su to na svoj način uzvraćale i – veselile naša srca! Toliko je dogodovština bilo u Bosanskom Brodu s našim konjima, psima, kravama, kozlićem; u Pazinu sa šojskom, grlicama, golubom; na mojim župama s konjem i, konačno, s mojim malim psom Cubeljom, koji je svoje prvo očitovanje vjernosti i odanosti pokazao žestokim lajanjem na uniformirane predstavnike vlasti. Ne znam zašto, ali cijelogova svog života Cubi nije podnosio milicijsku uniformu ni u Gusinju, ni u Smaću i Bistražinu. Čudim se da ga nisu ubili jer ih ne bi puštao maknuti se s mjesta dok nismo sestra ili ja izašli na vrata.

Gledajući na TV-u kućne ljubimce, moram reći da mom Cubelju još ne nadoh sličnoga. Sve su to, uglavnom, izdresirani i fini *cucki*, često s plemenitim i čuvenim pedigreeom. Moj je, pak, Cubelj potomak nekakvoga običnog malog jazavčara. Neshvatljivom je selekcijom prepoznavao kao kućne prijatelje svećenike i časne sestre, koje su tada još imale staru odoru. Nikada na svećenike, kasnije ni na franjevce, kao ni na časne sestre, nije lajao, nego bi im potrcao ususret, veselo mašući repom i svojim radosnim lajanjem dao do znanja da dolazi dragi gost.

Drugi bi se posjetitelji morali zaustaviti jer su njegova srčanost i lavež bili dovoljni da i najhrabrije zaustavi dok ne izađe domaćin ili časna sestra. Bio je Cubi i moj disciplinski suradnik. Čim bi stariji počeli nedjeljom pristizati u dvorište, on bi se povukao pod stol u ured. Kad bih ja prije sv. mise uzeo knjigu oglasa ili nešto drugo i vjernici ušli u crkvu, Cubi bi zauzeo svoje mjesto pred crkvenim vratima. Nitko više ne bi mogao bez pratinje jedne časne sestre ni ući ni izaći sam. Nitko ga tome nije učio, a nitko ga od toga provođenja reda nije znao ni odučiti. U početku je nekoliko puta časna sestra moralu izlaziti, a meni nije preostalo drugo, nego reći vjernicima da se nauče redu i dođu na vrijeme, a pod misom da nauče svoju djecu da ne izlaze, nego putom obave nuždu, pa neće trebati izlaziti tijekom mise. Tako mi je ovo moje pametno pseto pomoglo naučiti moje vjernike točnom dolaženju svetoj misi. Koliko mi je dragi Bog veselja i dobra učinio po ovom malom stvorenju, neka pokaže i ovaj događaj. Na motociklima u to doba nisu bili ugrađivani elektropokretaci (*anlaseri*), nego je valjalo nožnom polugom, iz petnih žila potisnuti do kraja, iza čega se poluga snagom opruge vraćala u svoj položaj, a motor zabruja. Ta bi poluga nevještim, a i starijim nepažljivijim vozačima, znala kliznuti ispod noge i tresnuti tako po cjepanici da su u po bijela dana ugledali sve zvijezde nebeske. Ožiljke i pečate takvih nezgoda nosim doživotno na objemu nogama. Jednom sam od takvoga udarca zaradio 5 cm dugu ranu, koja bi i prošla da je nisam pri svakom nespretnom pokretu ili pranju zakačio. I jednoga jutra sve poplavilo, a na mjestu rane osjetim jako kuckanje. U Gusinju nije bilo liječnika, a ja sam imao loše iskustvo s jednom medicinskom sestrom, koja mi je jednom ranijom prilikom nemilosrdno strgala krastu da sam od muke povraćao. Sutradan mi natekla cijela noga tako da nisam mogao ni hodati. Žene mi dadoše neki topao oblog, ali ja te noći ranu ostavih bez zavoja jer je kuckanje prestalo. Čim sam zaspao, Cubi je pod pokrivačem nanjušio ranu i počeo je lizati. Kad me Cubi probudio, ni kraste, ni gnoja, ni otekline, nego zdrava čovjeka. Pa da se čovjek ne sjeti barem – Joba?! Da Cubeljova „štorija“ bude sva na jednom mjestu, valja je povezati i s

drugim prostorima i vremenom. Došao je tako i moj premeštaj u Smać. Koliko je to stvorene mene voljelo i bilo povezano sa mnom, najbolje govori njegov štrajk glađu. Jedva smo ga prevarili i zatvorili u podrum kad sam ukrcao svoju prtljavu i otprasio „Viktorijom“. Treći mi dan stiže brzojav: „Dođite po Cubelja da ne ugine – sestra Ignacija.“ Kako je, naime, moj nasljednik u Gusinju bio stariji svećenik, koji je imao svoje ljudske osjećaje i stil života i odnosa prema ljudima, ali ne i prema životnjama, tamo više Cubelju nije bilo mjesta. Pogotovo ne u prostorijama u kojima je on dotad provodio svoj, za psa neobičan, život. Sestra Ignacija odnijela je u podrum njegovu prostirku, na kojoj se on pokunjeno sklupčao te po svemu sudeći i ljudski govoreći, odlučio i tamo skončati. Nije htio ni jesti ni piti, čak ni na nagovaranje i tetošenje sestre Ignacije.

I tako sam ja došao po svoga Cubelja. Od njegova uzbuđenja, lajanja i skakanja po meni i motoru nisam mogao sići s motora. Župnik je, unatoč svome stavu prema životnjama, ostao zapanjen nad neočekivanom provalom tolikih životinjskih emocija i odanosti. Sve su tri sestre prizor gledale suznih očiju. I nije bilo druge nego svog bivšeg ministralnika Nikolu zamoliti da sjedne iza mene i pridržava Cubija, držeći se za mene. Tako će Cubelj svojim neobičnim podvizima i vjernošću razveseljavati svoga gospodara i izvoditi još šest godina kojekakve dobronamerne i duhovite smicalice.

Kao što je svim junacima i u svim pričama predviđen i svršetak, tako je i moj prijatelj Cubelj kolovoza 1967. godine, u svojoj 11. godini ispunio svoj životni zadatak. Prevario ga je njegov već oslabljeni njuh pa je završio, na kraju zaslужan, ali ipak samo pasji život. I ovaj osrvt na toga vjernog čovjekova prijatelja nema drugi cilj doli još jedne potvrde kako je Božja dobrota nenadmašiva. Uvjeren sam da je Božjoj providnosti i ovo nerazumno stvorenje poslužilo da se razumna stvorenja dive svome Stvoritelju, koji je upravo opipljiv i toliko očit u svojim stvorenjima.

Motocikl „Viktorija“ i izdržavanje kazne

Godine 1958. proglašen je 4. srpnja Danom borca te se središnja proslava imala održati na Tjentištu u Bosni, na granici

s Hercegovinom i Crnom Gorom. Toga se dana trebao tamo naći i Tito s cje-lokupnim kajmakom partije, bez onih, dakako, koje je sito informbiroovske rezolucije smirilo na Golom otoku ili u nekoj drugoj sličnoj ustanovi. Pohrliše na Tjentište tisuće, autobusima iz svih krajeva, pa i iz Ivangrada; sve što je bilo u stanju za tako dalek put. Božja se pro-vidnost pobrinula da na povratku iz Skopja dobijem poziv na izdržavanje kazne zatvora od 15 dana da se ja 4. srpnja ne nađem u Peći sa sestrama nego u ivan-gradskom zatvoru. Sestrama u Skopje poslali brzojav: *Odoh 15 dana na odmor, pričekajte u Skopju!* Moj me ordinarij, usput, iz Skopja tješi da će ubrzo stići motocikl iz Zapadne Njemačke, ali ja previše ne vjerujem jer su se mnoge moje nade izjalovile. Stigao je tako i listopad, a s njim i vijest da je, konačno, u Beograd na carinu stigao iz Passaua motocikl. Bio je to prvi motocikl u Gusinju, pa su se moji mladići i djeca ponosili što na oči mjesnih partijskih aktivista, ne samo da nisam iza drugog zatvora prestao raditi nego sam, eto, i dovukao onoliku motor-činu da ih po cijeloj Crnoj Gori izazivam. Tri dana pred moj izlazak iz zatvora dove nam u pohode osobno drug načelnik, šef SUP-a Ivangrada. Iz razgovora što ga je imao sa svakim zatvorenikom, svi su shvatili da je došao radi mene. Njegova je reakcija bila: „A, vi ste taj koji hoće izigravati mučenika za vjeru. E, pa mi ne želimo stvarati mučenike, ali tko svjesno krši zakone ove zemlje, toga ćemo spriječiti. A jer vi već tri puta to učiniste, a mi vas samo prekršajno kažnjavali, sada ćete biti krivično gonjeni jer ste se usudili u svojoj žalbi oklevetati narodnu vlast, da vas progoni nepravedno i protuzakonito!“ Na ove načelnikove riječi, koje su zatvorenici slušali iznenadeni, ja se samo osmjejhnuh i odgovorih mu bez mnogo obzira: „Oprostite, druže šefe, nisu navodi u mojoj žalbi, nego navodi u optužnicu i rješenjima vaših sudaca laži i klevete, a u mojoj su žalbi samo činjenice i istine, koje vam mogu potvrditi stotine svjedočka, i činjenice kao ona da je župni stan u Dolji preko 100 m udaljen od crkve. Ali u vašoj su ruci i zakon i primjena njegova. Možete raditi sa mnom što hoćete, ali ja vam moram reći da nemam namjeru ni bježati iz Gusinje ni tražiti od svoga prepostavljenoga biskupa u Skopju pre-mještaj, a u Albaniji nemam što tražiti. Nego iz Gusinje u zatvor, iz zatvora u Gu-sinje, iz Gusinje u zatvor, iz zatvora opet u Gusinje, pa ćemo vidjeti kome će prije dojaditi, ali istina će pobijediti. Daleko od toga da bih ja želim biti mučenik, iako su me tripit htjeli likvidirati, ali je pravda na mojoj strani. Pa, vi izvolite, rekoh vam svoj stav, a vi postupite po svojem!“

Svečano proslavljen Dan života u Gologorici

U nedjelju, 4. veljače 2018. svečano je proslavljen Dan života u Gologorici. Domaćinima je u goste došla skupina od tridesetak vjeroučenika sa svojim roditeljima iz župa Stari Pazin i Svete Lucije Pazinske. Nažalost, zbog bolesti župnik Željko Zec nije ih mogao pratiti. Za vrijeme svečane sv. mise u prepunoj župnoj crkvi sv. Petra i Pavla domaći župnik preč. Milivoj Koren održao je vrlo sadržajnu propovijed. Osvrnuo se na zabrinjavajuće pojave u svijetu, Evropi, pa tako i u našoj ljepoj Hrvatskoj, koje izravno ili neizravno ugrožavaju život i brak. Spomenuo je kako nikada kao sada u svojoj povijesti čovjek nije bio toliko ugrožen, stoga je svima dužnost i moralna obveza maksimalno se angažirati u zaštiti života od rođenja pa do prirodne smrti. Isto smo tako dužni očuvati instituciju braka isključivo kao zajednicu muškarca i žene, nadovezao se propovjednik na temu braka jer se samo osam dana kasnije, točnije 11. veljače, obilježava svjetski Dan braka. I zaista, za zapitati nam se koliko je to čovjek napredovao kada u 21. stoljeću mora zakonom zaštititi ove temeljne ljudske vrijednosti. Kako to da tako tehnološki napredan čovjek današnjega vremena raspolaže i zloupotrebljava pojam slobode? Gdje je granica? Smije li čovjek sve ono što može (eutanasija, kloniranje, prekid trudnoće, promjena spola)? Kamo to civilizacija 21. stoljeća srlja? No, povezano upravo sa zdravim poimanjem života i braka

vjeroučenici Staroga Pazina i Svetе Lucije Pazinske nakon euharistijskoga slavlja izveli su prigodan program domaćinima u "Centru" preko puta župne crkve. Mlade voditeljice Eva Krizmanić i Josipa Ferencić upoznale su prisutne što to povezuje župu Gologorica sa spomenutim župama. U prvom redu tu je sadašnji župnik preč. Koren koji je 16 godina upravljao župama Stari Pazin i Sveta Lucija te je iza sebe ostavio dubok trag u duhovnom i materijalnom pogledu. A druga važna osoba koja nas povezuje jest pok. nadbiskup i metropolit riječko-senjski mons. Josip Pavlišić. On je rodom iz staropazinske župe, a u Gologorici je bio župnik od 1939. pa do listopada 1945. Tu je zajedno sa svojim župljanim proživljavao teške ratne godine, ali i lijepo trenutke. Rado se sjećao i prioprijedao o danima provedenim u Gologorici. Vjeroučenici su prisutne nasmijali šaljivim recitacijama, dijalozima i igrokazom "Sv. Josipu je bilo laglje". Sve je bilo upotpunjeno skladnim pjevanjem maloga zbora "Mali od sv. Jurja" koje je na gitari pratila voditeljica gđa Vesna Drndić. Po završetku programa, vrijedni su domaćini počastili svoje goste izvrsnim kolačima i pićem. Druženje se kasnije nastavilo u župnoj kući gdje je svoje nekadašnje župljane počastio preč. Koren te je u ugodnu raspoloženju zaključen ovaj susret i proslava Dana života i braka. (M. F.)

Hrvatski istarski preporoditelji

Ivan Nepomuk Glavina

Glavina je bio „blage i mirne čudi, te dobroga i milostivoga srca (...) U narodnom pogledu nije se nikada osobito izticao. Uzprkos tomu imao je medju talijani odlučnih protivnika, koji su mu bacali svuda pod noge klipove i ograničavali mu i onako gorki život...“

Rođen je u mjestu Boršt kraj Trsta 13. travnja 1828. godine, u obitelji poljoprivrednika i kovača Blaža i domaćice Marije, rođene Petaros. S obzirom da u njegovu rodnome mjestu nije bilo škole, Glavina osnovnu školu pohađa u Povirju kod Sežane, a gimnazisko obrazovanje nastavlja u Pazinu i Trstu. U Beču je završio studij teologije te je na tamošnjemu Sveučilištu Augustineum postigao i doktorat. Za svećenika je posvećen u kolovozu 1852. godine. Najprije je služio kao kapelan u Draguću, pa u Kopru, odakle je bio pozvan u Trst za tajnika biskupa Bartolomeja Legata. Godine 1860. biva imenovan župnikom Sv. Antuna u Trstu, gdje u periodu od 1852. do 1878. obavlja dužnost župnika, biskupijskoga konzistorijalnoga savjetnika, predavača pastoralne teologije i crkvenoga prava, prosinodalnoga ispitivača, kao i prisjednika crkvenoga suda. Od 1868. obavlja dužnost začasnoga kanonika katedralnoga kaptola.

Biskupska čast i skrb za odgoj svećenika

Godine 1878. dostigao je visoku čast. Naime, te ga je godine austro-ugarski vladar Franjo Josip I. imenovao porečko-puljskim biskupom. Imenovanje je potvrdio tadašnji papa Lav XIII. Doći na mjesto biskupa iza dr. Jurja Dobrile, za Glavinu je zasigurno predstavljalo iznimnu čast. Posvetu za biskupsku dužnost doživio je u listopadu iste godine u Gorici, a među nazočnima bio je i njegov prethodnik J.

Dobrila, kojega će Glavina 1882. g. naslijediti na mjestu tršćansko-koparskoga biskupa. Na toj će se funkciji zadržati sve do 1896. godine. Glavina je skrbio za odgoj svećenika, pa je u Kopru 1880. g. u najam uzeo jedno zdanje koje je potom preuređio u konvikt za smještaj osoblja, kao i desetak sjemeništarača koji su ondje u to doba polazili jedinu talijansku gimnaziju u Istri. Time je izazvao revolt hrvatskih svećenika, političkih djelatnika i novinskih edicija.

Na meti talijanske politike

Postavši tršćansko-koparski biskup, odlaže u Trst gdje 1883. izaziva velik otpor talijanske politike koja ga je u svojim tiskovinama žestoko napadala zbog otvaranja sjemeništa za hrvatske i slovenske učenike koji su pohađali tamošnju njemačku gimnaziju. Osim prosvjeda, uslijedili su i fizički napadi na Glavina, a u dvorište njegova doma u Trstu bila je bačena čak i bomba koja, nasreću, nije eksplodirala. Otvaranje sjemeništa bit će kamen spoticanja i u ocjeni biskupa Glavine od strane istarskih Hrvata. Naime, sjemenište je otvoreno pomoću zaklade biskupa Dobrile, čiji je novac trebao ići za podizanje sjemeništa u Pazinu. U novoj je biskupiji Glavina nastavio s dotadašnjim radom, pa je obnovio katedralu i biskupski dvor u Kopru, kao i katedralu u Trstu. Ne bili povećao broj slavenskoga svećenstva na prostoru svojih biskupija, Glavina je tijekom boravka na liječenju u Karlovym Varyma u Češkoj preko tiskovina pozvao tamošnje učenike i bogoslove da dođu na školovanje u sjemenište u Trstu te u Bogosloviju u Gorici, postavivši im uvjet da nakon završetka obrazovanja obavljaju crkvene dužnosti u župama njegovih biskupija. Akcija mu je uspjela te je u idućih četrdesetak godina ondje zabilježeno mnogo čeških svećenika. Oni su doživjeli sudbinu hrvatskih i slovenskih svećenika nakon Prvoga svjetskog rata kada su se

mnogi od njih pod presijom talijanskih vlasti, vratili u Češku.

Već dobrano onemoćao, uvelike narušena zdravlja i pod pritiskom talijanskih struktura, godine 1896. povlači se u mirovinu. Ipak, nije u potpunosti napustio Crkvu, s obzirom da mu je papa podijelio naslov biskupa teodoziopolskoga, a iduće godine naslov peluzijskoga nadbiskupa. Preminuo je u Trstu 10. studenoga 1899. godine.

Vrijedan i utjecajan biskup

Biskup Glavina shvaćao je važnost pisane riječi, pa je nedugo nakon dolaska na mjesto porečko-puljskoga biskupa ponovno pokrenuo ediciju svoje biskupije. Riječ je o glasilu *Folium dioecesanum*, koje je prestalo biti tiskano 1875. godine. Utemeljio je i ustavovu sv. Vinka Paulskoga za pomoć potrebitima. Godine 1890. inicirao je i izgradnju crkve posvećene tome svetcu. Dovršena je nakon njegove smrti, a 1905. g. posvetio ju je biskup Franjo Nagi. Bio je vrijedan i utjecajan biskup, koji je na vlastitoj koži osjetio preporodnu borbu u doba buđenja ekstremnih nacionalnih težnji. Kako stoji u *in memoriam* objavljenome u listu *Naša sloga*, Glavina je bio „blage i mirne čudi, te dobroga i milostivoga srca (...) U narodnom pogledu nije se nikada osobito izticao. Uzprkos tomu imao je medju talijani odlučnih protivnika, koji su mu bacali svuda pod noge klipove i ograničavali mu i onako gorki život. Svojom popustljivosti i neodlučnosti u narodno-vjerskih pitanjih napram talijanskim nazovi-liberalcem i njihovim novinam podao je ovim oružje u ruke, kojim su nanj neprestano navaljavali i od njega sve to veće žrtve zahtevali na štetu Hrvata i Slovenaca Istre.“ Bio je „pošten i plemenit ali neodlučan i premeđak za nezdrave i tvrde odnošaje Primorja.“

U rovinjskom pastoralnom centru sv. Ivana Bosca svečano obilježen njegov blagdan

Ukapelici pastoralnoga centra u Rovinju, u kojoj su u prošlom stoljeću djelovali salezijanci, 31. siječnja održana je svečana misa povodom blagdana sveca zaštitnika i naučitelja mlađih. Misno je slavlje, u zajedništvu s kapelanom Karolom Homiejom, predvodio rovinjski župnik mons. Vilim Grbac koji je u homiliji, govoreći o životu sv. don Bosca, zahvalio njegovoj družbi na njihovu dugogodišnjem djelovanju (do kraja II. svjetskog rata) i na ostavštini, Pastoralnom centru u kojem djeluju mnogobrojne župne zajednice: Zbor, Caritas, Udruga sv. Vinko Paulskog, Apostolat molitve, zajednica Krunice, Misijska skupina, zajednica Jošua i zajednica Neokatekumena. U Centru se redovito održavaju susreti krizmanika i prvpričesnika.

Ivan Bosco rodio se nedaleko Torina. Kao dvadesetogodišnjak (1835.) ulazi u sjemenište i postaje svećenikom (1841.) te iste godine započinje s okupljanjem na-

puštene mladeži. Osniva *Društvo za uzajamnu pomoć radnika* (1850.) i pokreće seriju knjižica *Katoličko štivo* (1853.), koja izlazi svaki mjesec i ima izvrstan odjek. Istodobno u oratoriju započinju s radom strukovne radionice. Cilj mu nije samo vjerski odgojiti mlađe ljude nego ih i zanatski ospozobiti. Četvorici mladića (1854.) predlaže osnivanje salezijanaca, a iste godine u oratoriju dolazi i Dominik Savio, koji će nakon samo tri godine boravka (umro je 1857.) ostaviti neizbrisiv trag i podići ugled don Boscova odgojnoga sustava. Iste godine započinje smisljati pravila salezijanske družbe, koja će službeno nastati u godini rata za talijansku neovisnost (1859.). Njegova je jedinstvena metoda odgoja (*preventivni sustav*) izgrađivala u mlađima ljudske vrednote, kršćanska načela i omogućavala im da svojim rukama zarađuju za svagdašnji život. Četiri godine kasnije otvara prvu salezijansku kuću izvan Torina, da bi na desetu obljetnicu (1864.) proglašenja dogme o Bezgrešnoj

započeo gradnju svetišta Marije Pomoćnice, koja je posvećena u godini lurdskih ukazanja (1868.). U drugoj postkoncilskoj godini (1872.) osniva *Družbu kćeri Marije Pomoćnice*, a tri godine kasnije šalje prve misionare u Južnu Ameriku, nakon čega osniva i treći salezijanski red, suradnike (1876.). Papa Lav XIII. povjerava mu izgradnju rimske bazilike Presvetom Srcu Isusovu (1880.), zbog čega putuje po Francuskoj i Španjolskoj. Posao je uspješno okončao sedam godina kasnije (1887.). Već istrošene snage i narušena zdravlja umire u zoru 31. siječnja 1888. godine. Godine 1929. proglašen je blaženim, a na Uskrs 1934. svetim. Blagdan mu se slavi 31. siječnja. Papa Ivan Pavao II. 1988. g. proglašio ga je *ocem i učiteljem mlađeži*. (Davor i Vesna Terzić)

Proslava blagdana sv. Blaža u Vodnjanu

**U subotu, 3. veljače 2018.,
o blagdanu sv. Blaža, u
najpoznatijoj njemu posvećenoj
istarskoj crkvi, u Vodnjanu,
središnje svečano misno
slavlje predvodio je mjesni
ordinarij, mons. dr. Dražen
Kutleša, u suslavljku s više
svećenika iz župa južne Istre.**

Na početku misnog slavlja okupljenima se prigodnim pozdravom obratio župnik domaćin preč. Marijan Jelenić, koji je uz ostalo istaknuo važnost relikvija još 12 svetaca koje su, u prigodi 200-te obljetnice donošenja relikvija iz Venecije, javnosti prvi put predstavljene nekoliko dana ranije, te su toga dana bile izložene za javno štovanje. Misi su, osim domaćih župljana te hodočasnika iz raznih krajeva Istre, nazočili vodnjanski gradonačelnik Claudio Vitasović te drugi predstavnici državnih i gradskih institucija. Na početku je Ivana Pajković pročitala stihove o sv. Blažu naslovljene „Pozdrav Mučeniku“. Biskup je u prigodnoj homiliji, govoreći o svetačkom liku vodnjanskog patrona, istaknuo da su nam Božji ugodnici uzor i praktični primjer tvrdnje da kršćanin treba živjeti u svijetu, ali ne biti od svijeta. Istaknuo je da su prvi kršćani, pa tako i sv. Blaž, bili proganjeni upravo stoga jer su živjeli poštено, nisu se, kako sugerira logika današnjeg svijeta, diplomatski priklanjali opciji od koje su imali više koristi, već su hrabro slijedili naravne i moralne principe. Bili su ono što i nas Krist poziva da budemo – sol zemlje, rekao je propovjednik te pojasnio kako poput soli koja je konzervans, i kršćanin treba nastojati očuvati dobre i zdrave principe u svojoj nutritini ali i, poput soli koja daje okus hrani, te iste vrednote kršćanin treba nastojati proširiti u društvu, dobrotom poticati dobrotu u drugima. Biskup je pojasnio kako u grčkom riječ dobar ima dvije inačice, agathos i calos; istaknuvši kako calos znači upravo dobro djelo koje privlači druge. Pojasnio je nadalje smisao mučeništva i razlog čašćenja mučenika: za čovjeka je poseban izazov biti spremam u pravome trenutku žrtvovati se za nešto u što vjeruje, a mučeništvo je upravo prilika za pokazati jesmo li pravi vjernici. Mučenici su bili proganjeni upravo zato jer su različiti od drugih, te su tom svojom različitošću bili ukor onima oko sebe koji su živjeli prema svjetovnim, a ne Božjim zakonima.

Mučenici nas pozivaju da, u svjetlu svojih velikih i malih svakodnevnih problema, ispitamo svoju savjest te se zapitamo živimo li kršćanski. Sveti Blaž nas poziva da živimo kršćanske vrednote, da budemo ljudi od principa. Da budemo ljudi koji će slijediti moralne principe, da budemo ljudi koji znaju kamo idu, odakle su krenuli i kamo će doći, zaključio je

mons. Kutleša. Na kraju misnoga slavlja održan je tradicionalni blagoslov grla pomazanjem, a vjernici su imali priliku vidjeti novo predstavljene relikvije. Na dnu crkve, prije izlaska vjernici su stupili čašćenju relikvija sv. Blaža iz ruke biskupa ordinarija. (G.K.)

Premijera glazbeno - poetskog recitala bl. Stepincu u čast

U Puli održan glazbeno poetski recital bl. Alojziju Stepincu u čast „Svjetlo na putu života“

PULA U petak, 9. veljače, u predvečerje blagdana bl. Alojzija Stepinca, u župnoj dvorani pulske Župe sv. Ivana Krstitelja održana je premijera glazbeno - poetskog recitala u čast bl. kardinalu Alojziju Stepincu pod naslovom „Svjetlo na putu života“. Autor glazbe je rovinjski kantautor Davor Terzić, koji je izveo svih 10 pjesama tijekom večeri, a u tekstualnom dijelu ulogu naratora je čitala njegova supruga Vesna, dok je tekstove blaženog kardinala čitao Stjepan Lukavečki. Uvodni pozdrav i riječ dobrodošlice publici je uputio župnik domaćin o. Đuro Hontić koji je između ostalog naglasio kako je blaženi kardinal slika „šuteće i trpeće Crkve“. Izvođači su, veoma sugestivnom interpretacijom glazbe i pročitanim tekstovima proveli publiku kroz životopis bl. Kardinala Alojzija Stepinca, s naglaskom upravo na njegovo djelovanje u tim nadasve teškim vremenima Drugog svjetskog rata i porača. Recital je popraćen prigodnom power point prezentacijom s fotografijama Blaženika. Recital je nastao prema knjizi „Svjetlo na putu života“ čiji su autori Hugh Christopher Barbour i mons. Juraj Batelja.

Svaki put kada sam dolazio u Zagreb, još i prije obraćenja, obavezno sam otisao u katedralu na kardinalov grob, to je stvorilo jednu posebnu povezanost. Kasnije sudjelujući kroz niz godina na Festivalu duhovne glazbe „Stepinčeve note“ jednostavno se rodila potreba da za svaku godinu napišem jednu novu pjesmu te

je i to dijelom dovelo do realizacije ovog glazbeno – poetskog recitala, rekao je Davor Terzić. Program je završen molitvom za zagovor bl. Kardinala Stepinca te pjesmom „In te Domine speravi“.*(Tiskovini ured PPB)*

Blagdan sv. Blaža

GROŽNJAN – Župljani su Grožnjana i njihovi gosti iz susjednih župa svečanom koncelebriranim misom proslavili Sv. Blaža, suzaštitnika Grožnjana i zaštitnika bolesti grla. Misno je slavlje predvodio domaći župnik Miroslaw Paraniak, u suslavlju s Linom Rakarom, svećenikom u mirovini.

Nakon svete mise svećenici su blagoslovili grla brojnim vjernicima, tradicionalno dvjema blagoslovljenim svijećama. Svečanosti svete mise pridonio je župni zbor. Nakon svete mise u obližnjoj dvorani priređen je kulturni program i tradicionalno druženje uz kolače i glazbu. (VDM)

FRAMA

FRANJEVAČKA MLADEŽ

SVAKOG PETKA U 19H

DRUŽENJE

MOLITVA

PJESMA

ZA MLADE OD 16 DO 28 GODINA

DODI I VIDI!!

FRANJEVAČKI SAMOSTAN, ROVINJ

DODIR NEBA S KRIŽA

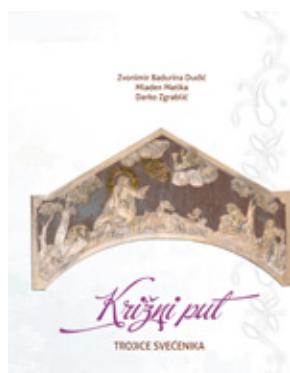
Križni put

Autor: Ivanka Lakota

Tko se od nas ne prepoznae u nekoj od postaja Križnoga puta? Neki su nepravedno osuđeni u sudnicama modernih Pilata. Nekima je životni križ pretežak, ali na svom putu ne susreću nekoga Šimuna Cirenca. Kolikima nedostaje jedna Veronika koja će im obrisati znoj s lica? Koliki su ogoljeni i lišeni ljudskoga dostoanstva na nekom modernom kalvarijskom brežuljku gdje vladaju samo mržnja, interes i profit? Svaki čovjek korača zajedno s Kristom na svom križnom putu i čezne za rukom koja će ga pridići iz bezbrojnih padova. I ovaj Križni put izrasta iz jedne životne priče. Svjedoči o ruci koju ćemo uvijek naći na našim križnim putevima. To je ruka Marije, majke Kristove. Ovo je marijanski Križni put. Svaki će čovjek na nekoj postaji susresti Majku. Susrest će je svaki put kada bude zakazala ljudska ruka pomoći i utjehe. Jedino Majka ostaje trajni oslonac. Od Pilatove sudnice do Kalvarije. Majka svojim ispruženim rukama vraća smisao životu koji je, opterećen krizama, izgubio sve sokove životne radosti. Ona nam u sve postaje Križnoga puta, obilježene mržnjom, vraća ljubav. Bez takve majčinske ljubavi na svim postajama, križni bi put ostao samo simbol poraza ljudskosti i pobjede mržnje. Dok molimo ovaj Križni put, nastao na iskustvu životnoga razočaranja i besmisla, slijedi-

mo Krista, ali i Njegovu Majku. Njih dvoje jedino su nam jamstvo da naši križni putevi ne moraju završiti na nekom kalvarijskom brežuljku pesimizma i mržnje. Na križu, u smrtnoj agoniji, Krist svima nama upućuje riječi koje je uputio apostolu Ivanu: „Evo vam Majke!“ Jedino uz Njezinu pomoć izaći ćemo kao pobednici iz svih naših križnih puteva.

KRIŽNI PUT trojice svećenika

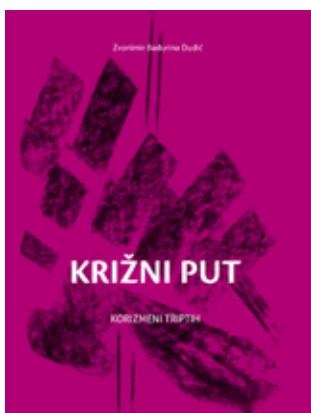

Autori: Zvonimir Badurina Dudić, Mladen Matika, Darko Zgrablić

Kada pogledamo na križ, trebamo reći da je on posljedica grijeha. Grijeh može uništiti najljepši život. Jedan je od najvećih zadataka križa otvoriti ljudima oči da shvate užas grijeha. I kada čovjek vidi grijeh u svoj njegovo zloči, ne može učiniti ništa drugo nego iskazati iskrenu žalost za svoj grijeh. Blažen je čovjek koji je bolestan zbog svoga grijeha, čije je srce slomljeno zbog počinjenoga grijeha prema Bogu, jer taj čovjek vidi svoj križ i zaprepašten je kaočićnim učinkom grijeha. Uzeti križ na svoja leđa znači biti spremjan suočiti se sa stvarima kao što jevjernost Isusu; biti spremjan podnijeti najteže što čovjek može podnijeti uime istine i pravde. Isus nikada nije govorio o križu, a da nije spomenuo i uskrsnuće. Znao je da će biti osramoćen, ali isto je tako znao da će biti okrunjen slavom. Dobro je znao što ljudska zloča može učiniti, ali je također znao što sve Bog može učiniti. Znao je da bez križa nikada ne može

biti slavodobitnoga vijenca. Iznad križa je kruna, iznad poraza pobjeda i iznad smrti život. Križ nije kraj. To je početak snage koja se širi cijelim svijetom. To je obećanje Isusovim učenicima da ništa neće moći sprječiti širenje kraljevstva Božjega. Za Isusa križ nikada nije poraz, to je put do slave. On je bio na svom putu do Kalvarije, ali je bio i na putu do pobedničkoga trona.

Zvonimir Badurina Dudić: KRIŽNI PUT korizmeni triptih

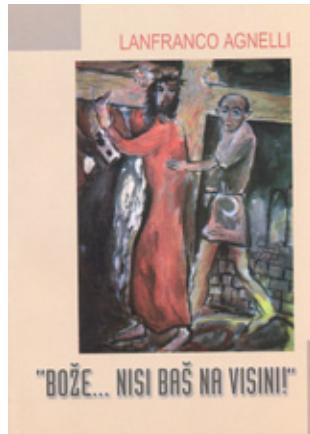

Ova knjižica sadrži tri križna puta: Nadahnut riječima Ivana Pavla II., Križni put sa sv. Josipom i Križni put nježnosti. Ovi tekstovi jasna izričaja te duboka promišljanja vode kršćanina da se u vrijeme korizme potpuno predaje u službu Bogu. Korizma je razdoblje čišćenja i duhovnoga nadnaravnog rasta.

Lanfranco Agneli: "BOŽE... NISI BAŠ NA VISINI!"

(Prijevod: Alfonz Orlić)

Naslov je knjige zaista paradoksalan. Podsjeca na hulu, ali i na budalaštinu. Čovjek je često spremjan "eksplodirati" kada otkrije Boga odveć "različitoga". Bog ga razočarava. Ni izdaleka "ne odgovara" sliči kako ga zamišlja, ni zadači što mu je postavlja. Ustvari, na visini nismo mi, ljudi. Bog se snizio, došao nam je usret, govorio nam je i još nam

uvijek govori. Moliti znači u prvom redu slušati Njega, a ne zahtijevati da On sluša nas. Ova knjiga otkriva prekrasne molitve i meditacije.

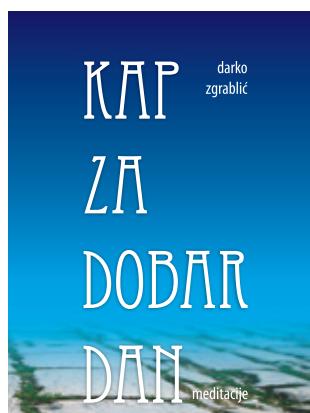
Hubertus Blaumeiser – Toni-no Gandolfo:

KAO ŠTO JE OTAC MENE LJUBIO, I. DIO i II. DIO

Knjige sadrže 365 misli izabranih iz Svetoga pisma, iz zapisa crkvenih otaca, sve-taca, teologa, crkvenoga učiteljstva i svjedoka. Prikladne su za jednogodišnji duhovni hod i pozivaju na usidrenost u bitno. U njima se dotiču neke od temeljnih dimenzija svećeničkoga života: biti, dje-lovati, izazovati i očekivanja. U zbirici su surađivali stručnjaci iz raznih zemalja, a nastala je iz uvjerenja da svećenik služi kako bi ostvario Crkvu kao obitelj, kako bi u svijetu raslo bogatstvo.

KAP ZA DOBAR DAN

Darko Zgrablić

Župa Sv. Antuna - Pula organizira HODOČAŠĆE:

JERUZALEM - BETLEHEM - NAZARETH - BETANIJA - MRTVO MORE

SUETA ZEMLJA

od 25 rujna do 2 listopada 2018.

- duhovno i stručno vodstvo
- cijena: 9650,00 kn
- mogućnost otplate u ratama

Prijave do 1. travnja 2018. na tel: 052 540 884, gsm: 091 4540 884

POSJETITE KNJIŽARE "JOSIPA TURČINOVICA"

Izdavačka kuća JOSIP TURČINOVIC d.o.o., Pazin

Narudžbe na tel. 052/ 624 342

Prodavaonice:

PAZIN, A. Kalca 2, tel. 052/621 082

PULA, Dantev trg 1, tel. 052/216 498

POREČ, Eufrazijeva 22, tel. 052/451 784

KATOLIČKI KALENDAR 2018.

Radio Istra

Učka 96,9 - Pula 98,0 - Rovinj 88,0 - Buje 97,9
Umag 107,3 - Rabac 92,1 - Poreč 98,5

KAP ZA DOBAR DAN

- duhovna misao za bolji početak dana
- od ponedjeljka do subote u 06:30

PUTEVIMA VJERE

- središnja vjerska emisija
- petkom u 17:30

SUSRET S IZVOROM

- komentar nedjeljnog Evandelja
- nedjeljom u 8:30

Jurja Dobrile 6, Pazin - tel: 052/ 88 77 11
www.radiolistra.hr